

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 60 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirani
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon šte. 50, upravlništva šte. 325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Dozorevanje.

Predsednik srbske republikanske stranke, bivši ministerski predsednik Ljuba Stojanović je zadnji terek govoril na belgrajskem vseučilišču o razmerju med Srbi in Hrvat. Govor je izdal fanatičnega Velesrba, ki Hrvatoma ne priznava niti tretjine njihove zemlje, Slovencev pa sploh ne pripozna.

V sedmem letu skupne države govori predstavnik elite srpske demokracije — kakor se sam imenuje — o amputaciji in vključuje v Veliko Srbijo vso zemljo južnovzhodno od Zagreba.

Predavanje je poslušala izbrana družba belgrajske inteligence in vsa navdušeno pri trevala.

Ta del slike je porazen.

Iskren je resen prijatelj te države pa je vendar zasledil tudi na tem dogodku vesel pojav. Stojanović je namreč dejal: »Edino sredstvo, s katerim moremo rešiti še s' upnost države, je decentralizacija. Državo je treba urediti na osnovi samouprave, autonomije, federalizacije. Centralizem se je izkazal kot nepraktičen. Švica in Združene države niso centralistično urejene, pa so vendar močne in urejene. V naši državi je popoln kaos, a mi vse to trpimo samo na ljubo centralizmu brez vsake nade, da se bomo kedaj rešili iz te zmešnjave!«

Te besede je govoril Srb-šovinist. Utemeljeval je potrebo samouprave s tem, da Srbi v centralistično urejeni državi ne bodo mogli vzdržati hegemonije, ker jih je premalo, ker jih druge narodnosti nadvladajo. Stojanović hoče autonomistično ureditev države v tri državne pokrajine Velikosrbsko, Hrvatsko in Slovensko. Zato ker se boji da vseh Hrvatov in Slovencev ne bodo trajno obvladali, pač pa bi hrvatske in druge manjšine lahko krotili v mejah Velike Srbije po Pašičevem konceptu.

Ta usodni zmotni motiv sicer kaže, da g. Stojanović še ni prišel v novo državo, da v njem ni prav nič bratstva, prav nič ljubezni in da ga zgodovina ni prav ničesar naučila. Ali mislijo Velesrbi, da bi imeli po taki razdelitvi in ureditvi države mir? Ali se ne strahijo novega sovražstva, novih bojev med brati? Zgodovina in sedanja doba jim lahko pove, da je hegemonija trajno nemogoča. Vsek državni ustroj osnovan na hegemoniji ene skupine je propadel. Naj si g. Stojanović ogleda samo razloge propada bivše Avstrije, v kateri so Nemci in Madjari hoteli obdržati hegemonijo za vsako ceno in v vsaki obliki. Dali so sicer deželam neko samoupravo, toda vedno so si zavarovali tudi nadvlado Dunaja in Budimpešte. Tako samoupravo združeno s srbsko hegemonijo propoveduje sedaj g. Stojanović. Naj ve g. Stojanović in Belgrad, ki mu je ploskal, da mora računati tudi s posledicami, ki so doletele bivšo Avstrijo.

Toda dasi ima Stojanovića zahteva po avtonomiji to temo ozadje, jo kljub temu smatramo za napredek.

Revizija ustave, to je prva temeljna zahteva Slovencev, Hrvatov in vseh uvidenih prijateljev te države. Revizijo ustave je na Stojanovićevo usta prvič zahteval tudi odlični srbski politik. Prvič je Belgrad slišal, da je iz sedanje nesreče revizija ustave edina pot. To je uspeh, ki ga pozdravljamo.

Autonomistična misel je zmagovita. Stojanović je na vsa usta povedal, da Radiću Srbi ne zaupajo, da sedanja vlada sporazuma nima za rešitev našega notranjepolitičnega problema nobenega pozitivnega pomena. Stojanovićevo ugotovitev je udarec vsem slovenskim in hrvatskim hlapcem, ki hočejo varati s svojim brezvešbinskim jugoslovenstvom. Na drugi strani Stojanovićevo izvajanje potrjujejo, da je edina SLS od vsega početka pravilno razumela naše ustavno vprašanje, ko je državo razdelila v več večjih pokrajin. Edino ta razdelitev zadovoljuje težnje ogromne večine narodov in izključuje nadaljne narodnostne spore med Srbi, Hrvati in Slovenci ter daje celotni državi tisto harmonijo, ki je potrebna za notranji napredek in moč na zunaj.

Stojanović je govoril v času, ko država doživlja novo sramotno afero, ko interesi belgrajskih koruptivnih klik bijejo med sabo ostuden boj in je zasebno koristolovstvo na dnevnem redu naših političnih dogodkov, ko razčiščevanje umazanih afer absorbira ves čas in vse moči. Narod pa med tem trpi in strada, izgubljač v vero v pravico, nado na zboljšanje in ljubezen do rodne zemlje.

V svojo nesrečo je padel resnični glas: »Vse to trpimo na ljubo centralizmu. Rešimo sebe in državo z revizijo ustave!

SLS kot prvoboriteljica avtonomije ima

Pogubna finančna politika. Izžemanje in zapostavljanje Slovenije.

NAD 15 MILJARD DRŽAVNIH DOLGOV. — FIN. MINISTER NAPOVEDUJE NOV DAVČNI ZAKON. — STROKOVNA KRITIKA POSLANCA PUŠENJAKA. — MINISTER HVALI LJUBLJANSKEGA DELEGATA. — VSAK SLOVENEK PLAČA LETNO NAD 2000 DIN DAVKA. — REVIZIJA PREVEDBE DAVČNIH URADNIKOV. — RADIKALI SAMI OBSOJAJO KRIVICE V PRORACUNU. — RADIČEVCI BREZ UGOVORA GLASUJEJO.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Fin. minister dr. Stojadinović jena današnji seji narodne skupščine, ki je vzela v pretres proračun fin. ministrstva, podal daljši ekspeze. Povedal pa ni v njem nič novega, marveč je skušal z zelo plitvimi razlogi opravičiti svojo fin. politiko in naravnost velikanske izdatke v sedanjem proračunu in velikanska bremena, ki jih novi proračun nalaga širokim ljudskim slojem. Njegov govor je trajal skoro dve uri.

Dolgovi.

Dotaknil se je najprej vprašanja ureditve naših vojnih dolgov v Franciji, Angliji in Ameriki. Narodno skupščino je prosil oprostite, da je izostalo njegovo poročilo o priliki načelne debate, ker se je takrat nahajal še v inozemstvu radi ureditve teh dolgov. O višini naših vojnih dolgov v inozemstvu je navedel finančni minister sledeče številke: Celokupni vojni dolgovi znašajo 15 milijard 183 milijonov dinarjev. Od te vsote dolgujemo Franciji 1.838.565.000 fr. frankov, Angliji 32.283.743 funtov šterlingov in Združenim državam ameriškim 62.850.000 dolarjev. Za tem je poročal o uspehih pri svojih pogajanjih. Izjavil je, da je z uspehom zadovoljen in da bodo pogajanja precej pripomogla, da se bo kurz našega dinarja na inozemskih borzah utrdil.

Posamezne postavke.

Nato je prešel na poročilo o proračunskih postavkah. Celokupni izdatki rednega proračuna za leto 1926-27. znašajo 12.279.849.631 dinarjev, celokupni dohodki pa 12.504.392.516 dinarjev. Za tem je zagovarjal minister razne dopolnilne predloge k proračunu oziroma finančnemu zakonu. Izjavlja, da bo mogoče nekaj kreditov kriti s prebitkom rednega proračuna, ki bo znašal 224.552.884 dinarjev. Kot najbolj nujne kredite je navedel kredit za poljedelska posojila v znesku 50 milijonov, kredit k zakonu o Obrtni banki, kredit za izvedbo uradniškega zakona (70 milijonov) in kredit za invalide v znesku 2 milijonov. Zatrejal pa je skupščini, da se s temi dopolnilnimi krediti ne bo kršilo ravnotežje v proračunu. Obljubil je, da bo takoj za proračunom stavlil na dnevni red zakon o izenačenju davkov.

Za finančnim ministrom je dobil prvi besedo poslanec Jugosl. kluba Vladimir Pušenkajk, ki je v strokovnem govoru ocenil proračun, odnosno označil stališče svojega kluba do vseh problemov finančnega in gospodarskega značaja v državi. Najpreje je poudaril, da g. minister pri sestavljanju proračuna ni prav nič upošteval gospodarskih razmer v ljudstvu in da ni uvaževal potreb vseh pokrajin v enaki meri, ampak je nekaterim pokrajinam močno naklonjen, dočim je druge pokrajine zapostavil. Ustava in zakoni se ne upoštevajo. Državni proračuni se pri nas ne predlagajo redno. Računskih zaključkov pa sploh ne dobimo. Fin. politika naše države je brez načel in brez jasnih smernic.

Fiktivni proračuni.

Naši proračuni so vsi fiktivni in zaradi tega potrebujemo vedno veliko naknadnih in izrednih kreditov. Posledica tega načina gospodarjenja so deficiti, ki so od leta do leta večji in pa neizplačani krediti, ki so odobreni v proračunih, a se njihovo izplačilo odlašča od meseca do meseca, kar povzroča brezštevilne urgence. Koncem lanskega leta so znašali v budžetu odobreni krediti 1 milijardo 488 milijonov Din. Dokaz za popolno finančno onemoglost je dejstvo, da zadnji mesec ponekod niso izplačali plač učiteljem in profesorjem.

Valutna politika.

Poslanec kritikuje nato sestavo proračuna samega in preide na kritiko valutne politike sedanje vlade. S čl. 14. in 35. zakona o dvajstih letih je vlada sankcionirala postopanje za okrepitev naše valute. S tem postopanjem se je pa naše denarno stanje še bolj poslabšalo danes novo zadoščenje. Razmere same ji pomagajo. Čas in naše delo bo pa osvobodilo srbsko miselnost kvarnih sebičnih primesi.

šalo in je bilo onemogočeno stabiliziranje naše valute. S čl. 35. se namreč omogočuje nekaka prikrita inflacija bankovcev. Po tem členu se devize uporabijo dvakrat kot podlaga za pokritje bankovcev, in sicer najpreje kot podlaga za pokritje rednega kontingenta bankovcev, drugič pa zopet za podlago pokritja izrednega kontingenta. Razni bančniki menijo, da je treba to opustiti in da naj država tudi opusti intervencije na borzah, za katere ji je pravkar opisana metoda z devizami potrebna. Intervencije na borzah sploh niso potrebne, so pa tudi nezakonite. Narodna banka kupuje z bankovci iz svoje rezerve devize, kar bi ne smela.

Ako hočemo doseči ozdravljenje naše valute, moramo začeti redno plačevati svoje dolge pri Narodni banki. To bi naši valuti bolj koristilo, kakor pa prodajanje in kupovanje deviz.

»Varčevanje.«

Poslanec preide na takozvano varčevanje, ki ga vlada neprestano oznanja. To varčevanje je pa ravnotako navidezno, kakor so navidezni naši proračuni. Vse ostane vedno pri starem. Kako malo smisla ima vlada za varčevanje, nam pričajo krediti za razne komisije, za obmejne čete, za orožništvo, za finančno kontrolo, veliko ministrstev, državnih podtajnikov, nadalje tudi luksuzni avtomobili, ki so jih pred kratkim nabavili za visoke svote in pa pretirani stroški za našo delegacijo v Ameriki.

Carina.

Poslanec graja carinsko politiko vlade. Ze 12. junija l. 1925. je stopila v veljavo nova carinska tarifa, seveda brez odobritve odeska. Šele oktobra lanskega leta je dobila sekcija finančnega odbora v pretres novo tarifo. Pretresala jo je več kot dva meseca in znatno spremenila posamezne postavke. Zlasti je znižala izvozne postavke za kmetijske proizvode. Finančni minister pa do danes sklepov te sekcije ni predložil narodni skupščini. Od tega ima velikansko škodo kmečko ljudstvo. Gospodarska kriza, ki vlada vsepovsod, ne dopušča nobenega podraženja produkcijskih sredstev. Zato zahteva poslanec, da se predlože sklepi sekcije finančnega odbora takoj skupščini, ki jih naj odobri. Posebno je to nujno potrebno glede uvozne carine za modro galico in za umetna gnojila.

Reforma davčne uprave.

Poslanec preide na to na reformo davčne uprave v državi, ki je nujno potrebna, ako hočemo doseči, da se bodo davki povsod pravilno nalagali. Prevedba uradnikov davčne stroke v Sloveniji je bila pomanjkljiva. Mnogi so se zgodile velike krivice. Pravniki in geometri so jako slabo postavljeni. Potrebno je, da se revidirajo vse prevedbe. Poslanec navaja nekatere najbolj kričeče slučaje. Značilna za naše razmere je redukcija, ki se je izvršila pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani. Odpravljeno je mesto namestnika finančnega delegata.

Ljubljanski delegat.

Ta redukcija je neumestna, ker je delegat sam fizično nesposoben občeavati s strankami. On je sicer dober teoretik, a slab praktik. (Fin. minister: On je dober uradnik! Kremžar: Za Vas že!) On ni nikdar služboval pri nižjih inštancah, ampak je bil vedno v centralnih uradih. Radi tega ne pozna naših gospodarskih razmer. Zato se ne ozira prav nič na gospodarske prilike in navija davčni vijak do skrajnosti. Ker je davčni vijak pri nas tako navit, je Slovenija plačala l. 1924 razmeroma največ davka. Ker pa Slovenija plača toliko davkov, trdi g. fin. minister, da je g. delegat v Ljubljani najboljši uradnik. Mi pa vemo, da se ljudje proti nobenemu uradniku toliko ne pritožujejo kakor proti g. delegatu v Ljubljani. Od maja lanskega leta pa do marca letošnjega leta se je vrstil shod za shodom davkoplačevalcev po Sloveniji, ki so vsi brez razlike strank protestirali proti postopanju finančnega delegata v Ljubljani. Finančni delegat je s svojim delovanjem ustvaril enotno fronto davkoplačevalcev v Sloveniji. Finančni delegat v

Ljubljani dela z davkoplačevalci kakor z brezpravno rajo. (Medklici: Skandal! Veliko ogorčenje.)

Lansko leto je ukinil dopuste davčnim uradnikom, dasi so jim ti v uradniškem zakonu zajamčeni. Ukinil je tudi izplačevanje občinskih in okrajnih doklad našim samoupravnim zastopom. (Poslanec Skulj: Nima nobene pravice za to!) Sele po dolgotrajnih intervencijah jih je začel zopet izplačevati toda ne vsem.

G. delegat je tudi zakrivil, da so odpravili davčne naloge, kar je davkoplačevalce hudo razburilo. Razen tega čujemo, da je nedavno tega izdal brez zakonitega pooblastila davčnim uradnikom navodila za predpisovanje davkov. To navodilo bo imelo za posledico, da bodo davčni vijak še bolj navili.

G. delegat v Ljubljani nima srca niti za davkoplačevalce, ki propadajo, niti za svoje uradnike.

Ko so uradniki finančne stroke poudarjali, da je potrebno, da se krivice, ki so se jim zgodile pri prevedbi in katere krivice so se v drugih resorih popravile, popravijo, je zaničljivo odgovoril: »Ako me ljudstvo sovraži, naj me še uradništvo.« (Medklici: Finančni minister ga pa ne sovraži!) Tak odgovor je dovolj značilen za našega finančnega delegata.

Stanovanjsko vprašanje.

Po teh krepkih izjavanjih, ki so vzbudila splošno začudenje v zbornici, ki se je zgrajala nad takim postopanjem ljubljanskega delegata, je poslanec prešel na stanovanjsko vprašanje. Poslanec med drugim citira resolucijo, oziroma predlog, ki ga je društvo »Dom«, stavbna zadruga v Ljubljani poslala finančnemu ministru v Belgrad. Dobila ni ne odgovora ne podpore.

Monopoli.

Nato preide na kritiko slabega gospodarstva monopolne uprave. Monopolska podjetja se ne vodijo po trgovskih načelih, marveč vlada v teh podjetjih preveč dobička. Kilogram soli stane našo državo v pristanišču, ko se uvozi iz inozemstva 33 par, država pa jo prodaja po 4 in pol Din. Skatljica vžigalice stane državo 15 par, prodaja jo pa po 1 Din.

Kljub velikim dohodkom monopolna uprava nikakor ne upošteva upravičenih zahtev delavstva v monopolskih podjetjih. Poslanec našteva tozadevne razmere. S številkami dokazuje, kako se delavstvo pri monopolskih podjetjih izrablja. Ugotavlja, da se konsumenti tobačnih izdelkov, kakor tudi trafikanti pritožujejo nad slabo kvaliteto tobaka in vseh tobačnih izdelkov.

Koliko plačujemo davkov.

Fin. minister je trdil, da pride pri nas na enega prebivalca davka netto 742 Din. To je neresnično. L. 1924. je znašalo plačilo indirektnih davkov v Sloveniji 19.36 odstot. Davka na poslovni promet 24.89 odstot. V letu 1925. plačilo indirektnih davkov 19 odstot, davka na poslovni promet 21 odstot. Mirno se lahko reče, da odpade na Slovenijo 15 odstot celotne obremenitve, kar znaša na osebo 1776 Din! Ako bi se izkazalo plačilo taks, trošarin in carin po pokrajinah, bi se mogoče dognalo, da znaša obremenitev Slovenije nad 2000 Din na prebivalca!! V ekspezeju pravi fin. minister, da znašajo samoupravne doklade povprečno 158 odstot. Na podlagi natančnih podatkov dokaže govornik neresničnost teh trditev. Poslanec istotako izpodbija tudi druge navedbe fin. ministra tako glede disparitet med notranjo kupno močjo in dinarjem in zunanjo borzno vrednostjo.

Ravnatoko je glede ministrovega optimizma o dohodkih, ki niso natančni, ker vidimo, da dohodki padajo. Ljudstvo namreč ne more več plačevati, ker je popolnoma izmozgano. Zato je ta optimizem fin. ministra neopravičen. Neprestano povečevanje davkov je dovedlo do naravnost katastrofalnega stanja. Vsa ta povečevanja so nerazumljiva in to tem bolj, ker je dosedaj Slovenija plačevala pretirane davke, ker je Slovenija po izkazanih podatkih od l. 1919. sorazmerno

plačala največ davkov.

Poslanec dokazuje s številkami to neenakopravnost in velikansko preobremenitev Slovenije. Odločno protestira proti takemu načinu izkoriščevanja in izmozgavanja.

Bridko resnico, ki jo je poslanec povedal podprlo s točnimi podatki, so posebno radičevci sprejeli z dolgimi obrazi. Izvajanja poslance Pušenjaka je cela zbornica poslušala z veliko pozornostjo. Fin. minister se ni upal niti najmanj ugovarjati.

Namečki na proračun.

Po teh izvajanjih je poslanec prešel na vprašanje amendentov. Predvsem je ugovarjal, da se v amendentih popolnoma zapostavlja Slovenija in prečanski kraji sploh. Poslanec zaključuje z besedami: »V časopisu in drugod se trdi, da stojimo na stališču poviševanja proračuna. Bodi povedano, da mi nismo predlagali povišanja proračuna, pač pa smo predložili celo vrsto kreditov, ki naj se zmanjšajo, ker bi s tem Slovenija lahko dobila vse, kar potrebuje, ako bi se nepotrebnih kreditov vsaj za polovico zmanjšali. S tem bi se pridobilo desetkrat več kredita, kakor jih pa mi zahtevamo za potrebe naših cest, naših železnic, bolnic, šol itd. Obenem pa bi ljudstvo ne bilo tako obremenjeno z davki. Amendementi, katere je vlada predložila, sami po sebi pomenijo obsodbo fin. politike in način budžetiranja sedanje vlade. Ekspozicije fin. ministra, kakor tudi ves proračun, nikogar ne zadovoljuje. Radi tega se ne smemo čuditi, da je radikalni klub 5. marca na seji zastopal stališče, da tega proračuna ne more brniti. Zato ni odredil nobenega govornika, ki bi govoril v imenu kluba. Razlogi, ki so radikalni klub dovedli do tega dalekosežnega sklepa, da kot klub vladne večine noče nositi odgovornosti za proračun, in ki so privedli do nezaupnice fin. ministru, tudi nam nalagajo, da glasujemo proti proračunu, da ta fiktivni in neuravnoteženi proračun odklanjamo.«

Novi dogodki v borbi Pašić-Jovanović.

PASIĆ NADALJUJE BOJ. — REKONSTRUKCIJA VLADE. — SEJA RADIKALN. GLAV. NEGA ODBORA. — IZKLJUČITEV JOVANOVIĆA.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Pašićevi radikali še vedno nadaljujejo kampanjo proti Jovanoviću, na drugi strani pa izjavljajo, da je spor rešen. Pašić namerava, kakor smo izvedeli iz njegove okolice, takoj po proračunu izvesti večjo rekonstrukcijo vlade. Pri tej rekonstrukciji bi Pašić vzel v kabinet dva ali tri ugledne pristaše Jovanovića iz radikalnega kluba. Namera, ki jo hoče doseči Pašić, je jasna. Če bi vzel dva ali tri Jovanovićeve pristaše, bi se nezadovoljstvo v radikalnem klubu vsaj začasno pomirilo. Kot kandidati se imenujejo Stanić, Vujičić, Vukičević. Rekonstrukcija naj bi omogočila Pašiću, da bi pozneje

Poslanec Pušenjak je žel viharov aplavz. Nato so proračun v istem smislu kritizirali: demokrat Sečurov, dr. Popović, bivši fin. minister Voja Veljković, zemljoradnik Vujić in poslednji črnogorski federalist dr. Sekula Drljević. Nato se je seja prekinila. Nadaljuje se jutri z istim dnevnim redom.

DOPOLNILA.

Za Slovenijo ni kreditov.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Fin. minister je danes predložil dopolnilo k proračunu rezervnih kreditov, in sicer: 1. za nezadostno določene izdatke 60 milijonov Din, z dosedanjimi krediti je v to svrhu določenih 150 milijonov, 2. za kmetijske kredite 50 milijonov, za Obrtno banko 3 in pol milijona, za narodni invalidski fond 2 milijona, za generalne izdatke direktorije za kmetijske kredite 2 milijona, za zakon o zavarovanju letalcev 500.000 dinarjev, za zgradbo monopolne uprave nad 26 milijonov, za medicinsko fakulteto v Belgradu 2 milijona 75 tisoč, za trgovske akademije 1 milijon, za pošto poslopje v Novem Sadu 1 milijon 800.000 dinarjev, 4. krediti, določeni uradniških draginskih doklad.

Razen tega so mogoči virementi med partijami v posameznih ministrstvih, kar nasprotuje zakonu o državnem računovodstvu, ki določa viremane le med partijami ene in iste partije. Kakor je razvidno so določeni vsi krediti za Srbijo, za prečanske kraje ni kreditov.

nadaljeval borbo proti Jovanoviću. Glavni odbor radikalne stranke se bo sestal nekako sredi aprila. Na tej seji bi kateri od manj važnih Pašićevih prijateljev predlagal Jovanovićevo izključitev. Nato bi se Pašić udal in se na lahek način rešil Jovanovića brez sodelovanja radikalnega kluba, kjer ima Jovanović močno zaslombo, po izjavah nekaterih članov celo večino poslancev. Misli se, da Pašić te namere ne bo mogel izvršiti, ker podpirajo Jovanovića močni faktorji v njegovi borbi. Na vsak način je mir, ki vlada, samo začasen. Za prihodnje dni je pričakovati novih dogodkov v tej zanimivi borbi.

Žalostna obletnica Radičeve kapitulacije.

RADIČEVCI PROSLAVLJAJO SVOJ PORAZ. — DEPUTACIJA RADIČEVCEV PRI KRALJU. — NEGATIVNA BILANCA RR VLADE. — TEŽAVE SO VEDNO HUIJE.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Hrvatski narod proslavlja danes žalostno obletnico. Pred letom je ob priliki verifikacijske razprave Pavle Radić pred narodno skupščino podal dobro znano izjavo, s katero se je preje tako revolucionarna stranka odpovedala svojemu programu v vseh točkah. Javno priznala, da je svoje volilce varala, da je bila njena agitacija neiskrena in demagoška, samo da bi dobila glasove in zaupanje. Odrinila se je republikanizmu in federalizmu in sprejela kot nov program vidovdanske ustavo. Slovesno se je obvezala, da bo delala na to, da se ustava v vseh njenih odredbah strogo izvede.

V zgodovini političnih strank je bil to edinstven slučaj, kajti nikdar se še ni zabeležila taka kapitulacija. Zgodili so se že slučaji, da so posamezniki zapustili borbo za načela radi osebnih koristi in radi osebnih koristi šli na nasprotno stran. Ni se pa še zgodilo, da bi politični voditelji na tak način vodili svojo stranko, ali pa celokupen narod.

To žalostno obletnico hrvatskega naroda pa Radičevi poslanci v Belgradu proslavljajo radostno kot vesel dogodek. Že snoči so imeli velikansko svečano večerjo, po kateri so ostali vsi noč v dobrem razpoloženju. Popoldne so poslali posebno deputacijo radičevcev h kralju. Na čelu je bil Kovačević, v deputaciji pa Čela, Pavij, Vlačić, Mitjević. Kralju so izjavili svojo zahvalo nad tem, da je Radića pomilostil in da je njegovo stranko sprejel v

vlado. Izjavili so mu svojo podporo tudi v bodoče. Prosili so ga, da ostane blagonaklonjen njihovim stranki.

Povodoma te obletnice se je v političnih krogih mnogo govorilo o bilanci delovanja RR vlade. Ta bilanca enoletnega sporazuma RR pomeni velik deficit, odkar sta se pomirila Pašić in Radić se v teku enega leta nič ni obrnilo na bolje. Nezakonitosti niso prenehale. Hrvatski in slovenski narod sta nezadovoljna s centralistično ureditvijo države, kakor sta bila nezadovoljna 27. marca lanskega leta. Kdo je temu kriv? Ali to, kar se je zgodilo med Pašićem in Radićem, ni sporazum ali pa Radić in Pašić ne znata vladati države. Najbrž je resnično oboje.

Oboje je razlog velike bede in nezadovoljstva vseh treh narodov, ki so vedno bolj nezadovoljni z državno upravo. Dejstvo je, da Radić in Pašić v teku enega leta nista mogla evolucionirati ideje sporazuma in izvesti ideje reda in poštenja v javni upravi. To kar sta storila Radić in Pašić, ni pravi sporazum. Zato pa tudi takšna kupčija ni mogla imeti dobrega rezultata.

Radičevi priznavajo, da v teku enega leta niso mogli izvesti svojega programa. Izgovarjajo se, da so bile velike težave. Upajo, da bo prihodnje leto šlo boljše. Radikali naglašajo, da so težave vsak dan večje in je težko, da bi jih bilo mogoče premagati.

PLASTIRAS JE POBEGNIL Z BIVŠIM GRŠKIM KRALJEM JURIJEM?

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Več verzij kroži o nenadnem izginutju generala Plastirasa. Baje je iz Rume odpotoval z avtomobilom do rumunske meje do Zombolje. Tam je počakal na dvorski vlak, v katerem se je peljal v Bukarešt bivši grški kralj Jurij, ki je bil pri nas na obisku. Dejstvo je, da je Plastiras odpotoval dan pred odhodom Jurija. Dejstvo je, da je potoval v Rumo in da je tam izginila vsaka sled. Našim oblastem je zadeva skrajno neljuba.

ZA REDUKCIJO USLUŽBENCEV V SKUPŠČINI.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Popoldne se je vršila seja administrativnega odbora. Poslanca Kremžar in Hodžar sta zahtevala, da naj se izvrši revizija vseh uslužbencev v skupščini. Izjavila sta, da je potrebno, ker prihaja mnogo uslužbencev v skupščino samo po plačo. Predsednik je predlog sprejel v tem smislu, da bo skupščinski predsednik izvedel revizijo.

IZMENJAVA AVSTRIJSKEGA DENARJA V OBMEJNIH KRAJIH.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Poslanec Brodar je poslal finančnemu ministru vprašanje, v katerem je zahteval, da se izvrši zamenjava avstrijskega denarja na italijansko-slovenski meji v krajih, ki so po razmejitvi definitivno pripadli naši državi.

Bratianu demisioniral.

Bukarešt, 27. marca. (Izv.) Danes popoldne je ministrski predsednik Bratianu v imenu vlade objavil razglas, da se prekine delo skupščine. Obenem je podal kralju demisijo svojega kabineta.

Šahovski turnir.

Semmering, 27. marca. (Izv.) Včeraj so se odigrale samo višee partije. Rubinstein je premagal Yatesa. Partija Janovsky: Yates je ostala remis.

Semmering, 27. marca. (Izv.) Izid današnjega turnirja je bil sledeči: Spielmann je premagal Vaydo, Aljehin Retija, Treybal Tarascha, Grünfeld Davidsona, Yates Michelna, Janovski Rubinsteina. Remis so ostale sledeče igre: Vidmar: Roselli, Niemcovič: Tartakower in Kmoch: Gilg.

Stanje po 15. kolu je sedaj sledeče: Spielmann 11½, Aljehin 11, Tartakower, Niemcovič 10½, Vidmar 10, Tarasch 8½, Rubinstein, Grünfeld, Treybal 8, Reti, Janovsky 7½, Vayda, Yates 6½, Gilg 6, Davidson 5½, Michel 4½, Kmoch 4, Roselli 1.

Beleške

△ Mora Včerajšnje »Jutro« prinaša uvodnik, ki se začne s tem-le stavkom: »Težke čase preživlja naše gospodarstvo posebnost v naši ožji domovini.« Končuje pa s tem-le stavkom: »Zato je dolžnost vsakega dobrega Slovenca, da podpre akcijo za odrešitev Slovenstva od more klerikalizma.« — Torej težkega gospodarskega stanja Slovencev je kriv »klerikalizem«. Ne nesposobni centralizem, ne silni davki itd. — ampak »klerikalizem«. I seveda: tudi »Jutro« ni krivo, če mori svoje občinstvo s takimi bedarijami, krivo je občinstvo, ki jih čita.

△ Naravno. »Jutro« se toži, da mnogi hrvatski in srbski politiki ne razumejo njegovega boja. — Kateri pameten politik pa more razumeti političen boj, ki je nespameten?

△ Gorje. Za bližnjo prihodno dobo, pravi »Jutro«, je njegova historična naloga, trpeče Slovenstvo odrešiti klerikalstva. — Gorje Slovenstvu, ki ga hočejo odrešiti največji sovražniki Slovenstva!

Naša politika

RAZLIKA MED SDS IN SLS.

O tem razpravlja »Narodni Dnevnik« in piše: »Razlika je ta, da je program SLS star, idejno sijajno fundiran in normativen, dočim so bili vsi dosedanja programi tej protivniški strank sestavljeni le prigodno, od danes do jutri. Danes so računi v toliko jasni, da bi SDS v svoji veliki gorečnosti do beograjske gospode prodala Slovenijo, vse njene pravice in življenske nujnosti za pipo tobaka, da ni bilo SLS. Ako bi šlo edinole po volji naše napredne gospode, kolikor je prešla v tabo mentalitete belgrajske gospode, bilo bi ob njenem sodobnem miseljenjskem stanju, ki ga kaj dobro poznamo — z vso našo tradicijo, z vso našo krvavo pridobljeno kulturo in z vsem našim gospodarstvom — pri kraju. Kajti nesrečni pojem o kulturni enakosti vseh narodov naše države, kakršnega zastopa tudi velik del naše inteligence, nam je napravil več škodo v kulturnem in gmočnem opiru v tej kratki dobi ujedinjenja, kot malone vsa svetovna vojna. Ako bi ta pojem zadobil absolutno premoč, bo pomenilo to stanje najhujše podjarmljenje in črno suženstvo. Zato gre stranki SLS in njenim predstavnikom, to pa ne glede na vse njene napake — največja zasluga, ker je ob najkritičnejšem času, ko je večji del naše inteligence zapustil domovino, svoj narod in njegove tradicije ter se polakomnil čista in čisti, tako krepko zagnal v to gibanje in zaklical z vso silo svoj — ne!

Kar se tiče velikih in zares pomembnih mož na političnem polju, pravi »Nar. Dnevnik«, da jih v takozvanih naprednih vrstah zamarja. Naspotno pa je dala ravno naša Slovenska ljudska stranka močne politike, kot na primer dr. Kreka, ki je zastopal Slovenijo ob času, ko je prešla ta v svoje lastno državljanstvo in dr. Korošca, ki varuje in ščiti ta njen diadem pred ljudmi, ki ga ji hočejo strgati z glave in jo postaviti za dekle. Ti dve potezi v zgodovini našega naroda sta tako veliki in odlični, da dajeta vsebino vsemu našemu sodobju.«

To je bistvena razlika med SLS in SDS po nepristranski sodbi »Nar. Dnevnika«. Avtor članka, ki ima naslov »Quo vadis — naša inteligenca?« je podpisan s šifro O. A. M.

Tedenski pregled

Dne 23. t. m. se je vrnil s svojega političnega potovanja po zapadni Evropi zunanji minister dr. Ninčić. Takoj po njegovem prihodu v Belgrad ga je sprejel kralj v avdienci. Naslednji dan je podal dr. Ninčić kratko poročilo na sestanku govornikov parlamentarne opozicije, ki njegovih izjav niso smatrali za zanesljive. Dne 25. t. m. je zunanji minister poročal v nar. skupščini, kjer je bil na dnevnem redu proračun zunanje ministrstva. Dr. Ninčić je v zelo splošnih besedah hvalil locarnske pogodbe, Društvo narodov in malo Antanto; nič izrazitejši ni opisal naših tako važnih odnošajev z Italijo; le toliko je bilo razvidno iz njegovih besed, da zavrnil na svojem zadnjem potovanju ni še sklepal pogodb, ampak se samo dogovarjal. Rekel je, da smo prijatelji z Bolgarijo, Grčijo, Turčijo, Albanijo, Francijo, Anglijo in Nemčijo; Rusije ni omenil. Z Vatikanom smo v pogajanjih za koncordat: večina vprašanih je razčiščenih in smo na najboljši poti, da skoraj sklenemo končni sporazum. Svoj govor je minister zaključil z besedami: »Bilanca naše zunanje politike je bilanca dela gospodarja, ki svoje bodočnosti ne gradi na nesreči drugih, marveč pripravlja sebi lepše dni, trudeč se, da bo njegovo delo tudi drugim v korist in blagostanje.«

Prvi je za ministrom Ninčićem dobil besedo zastopnik Jugosl. kluba posl. dr. Hohnjec, ki je ob odobravanju vse zbornice bičal našo tajno diplomacijo, se zavzel za naše neodrešene brate pod Italijo, Avstrijo in Madjarsko in izjavil, da v slučaju združitve Avstrije z Nemčijo ne sme priti v nemško državo noben Slovenec; zavzel se je za razorožitev in za znižanje vojne službe na šest mesecev. — Naslednji dan je v razpravi popravljal Ninčićev ekspozicije predsednik radikalnega kluba Ljuba Živković, ki je zlasti naglasil naše prijateljstvo do Rusije, ki je toliko, da ne pojdemo nikdar v nobeno zvezo, ki bi bila naperjena proti Rusiji. Dalje je Živković povdaril, da v naši državi ni nobenih protidržavnih elementov več, ne med Srbi, ne med Hrvatini in ne med Slovenci. To naj bi bil poziv SLS, da vstopi v vlado. — Proračun zunanje ministrstva je vladna večina odobrila.

V razpravi o proračunu ministrstva za socialno politiko, ki ga je skupščina odobrila, je imel obširen govor dr. Gosar. Razkril je svojo reakcionarnost naše socialne politike in opozoril, da bomo imeli socialno revolucijo, ako ne bomo hoteli pospeševati naravne socialne evolucije. — Obsežna razprava se je vodila o proračunu ministrstva za agrarno reformo. Minister Pavle Radić je podal obširen ekspozicije, iz katerega posnemamo, da je agrarna reforma razdelila vsega 1.846.224 ha zemlje in naselila na njej približno pol milijona družin s poldrugim milijonom članov. Za ministrom so se oglašili mnogi govorniki, ki so na podlagi konkretnih dejstev dokazali, kako se je polastila agrarne reforme najgrša korupcija. Poslanec Jugoslovanskega kluba Josip Klekl je osvetlil zlasti razmere v Prekmurju, kjer se izvaja agrarna reforma na korist židov in kapitalistov, ki so pristaši Radičeve stranke. Večina je proračun odobrila, kakor je na to odobrila tudi proračun ministrstva za izenačenje zakonov, ki je doslej izdelalo le reakcionarni tiskovni zakon in dejansko ni drugega nego sinekura za par ljudi.

Parlamentarni odbor za trgovinsko pogodbo z Avstrijo je imel sejo 22. t. m. Poslanca Pucelj in dr. Žerjav nista bila navzoča. Zastopnika Jugoslovanskega kluba Zebot in Srneć sta v razpravi obširno govorila o nedostatkih sklenjene pogodbe in opozorila na njene velike pomanjkljivosti; prijavila sta svoje posebno mnenje. Odgovarjala sta trgovinski minister dr. Krajač in načelnik Todorović; objubil sta, da se bodo upravičene zahteve, ki sta jih poslanci navedla, kolikor mogoče vpoštevale.

Poslanci Jugoslovanskega kluba so vložili razne interpelacije: Dr. Korošec in Fr. Zebot proti ukinitvi ljubljanske ekonomata drž. železnice, dr. Gosar v zadevi ljubljanske Delavske zbornice, dr. Gosar in Kremžar zaradi tajne okrožnice glede delavskih zaupnikov. — Vojni minister je na posredovanje Jugoslov. kluba naznanil, da se bo pri pozivu vojnih obvezancev odredilo več krajev, da bodo imeli obvezanci bližje, da bodo pozvani po možnosti po praznikih in da jim ne bo treba jemati s seboj konj in voz. — Ministrski svet je sprejel amendement, ki med drugim dovoljuje slovenskim bolnicam, da se vzdržujejo iz svojih lastnih dohodkov in da dobivajo podporo iz desetmilijonskega fonda samo v toliko, v kolikor njihovi dohodki ne bi zadostovali za kritje stroškov. Dalje je bil sprejet dodatek za geodetski tečaj na tehnični srednji šoli v Ljubljani. — Fin. ministrstvo je nakazalo še drugo polovico podpore za posojilnice, ki so bile članice graškega Verbanda v znesku 500.000 Din; denar izplačata Zadržni zvezi v Ljubljani in Celju.

Zupanska zveza je imela minoli teden svoj 25. letni občni zbor. Njen pomen za demokratični ustroj našega upravno-političnega življenja je danes večji nego je bil kdaj poprej.

V Chietiju se je 24. t. m. završil proces proti morfincem poslancu Matteottija; glavni krivci Dumini, Volpi in Poveromo so bili obsojeni vsak na nepopolnih 6 let ječe; od tega se jim 4 leta po amnestiji odpuste; ostalo so domalega odslužili v preiskovalnem zaporu. Izgubili pa so za vse življenje pravico do vseh javnih časti.

Ko mati god so praznovali, kolača vsakemu so dali, in »Buddha« čaja nam našli, z malinovem ga posladili.

Pristna švicarska vezena

se dobi v izdelovalnici najrazličnejšega

perila

M. Alešovec, Ljubljana

Cankarjevo nabrežje 1.

Noviteta v vezeni in perilu.

Sestanek voditeljev opozicije.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Popoldne so se sestali voditelji opozicije. Razpravljali so o predlogu vlade glede interparlamentarne komisije za London, nato pa o amandementih. Z ozirom na amandemente je ostala opozicija na stališču, o katerem smo poročali. Z ozirom na to je poslala predsedniku skupščine sledeče pismo: Gospod predsednik! Danes so se v skupščini razdelili amandementi k proračunu in finančnemu zakonu za l. 1926-27, ki po višini in po važnosti predmeta, zaslužijo največjo pozornost in nazresnejšo razpravo. Protestiramo, da se ti amandementi predlagajo zadnje dni proračunske debate. Ne odstopimo od stališča, da se morajo v vsakem slučaju predložiti fin. odboru, da ta odbor da skupščini svoje mišljenje. Čl. 37. poslovnika tega izrecno ne zahteva in tudi ne zabranjuje. Da bi se upravičeni občiti narodne skupščine, da je neinformirana in da na hitro roko namene ljudstvu nove izdatke in nova bremena, odstranili, smatramo, da je Vaša dolžnost, da postopate po naših zahtevah. Davidović, Korošec, Hrasnica, Jovanović.

1'52 Din carine za kg galice.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Poslanec Hohnjec je interveniral pri fin. ministru, da dovoli carine prost uvoz modre galice. Obrnil se je na drž. podtajnika radičevca Neudorferja za posredovanje. Oba sta izjavila, da vlada ne bo dovolila carine prostega uvoza galice. Tako postopa seljačka vlada z interesi vinogradnikov: Vinogradniki bodo morali plačevati 1.52 dinarjev pri kg galice.

IZPREMEMBE V ARMADI.

Belgrad, 27. marca. (Izv.) Generalštabni major Vladko Vauhnik je imenovan za zastopnika načelnika generalnega štaba savske divizije v Zagrebu, generalštabni podpolkovnik Lokar pa za zastopnika načelnika generalnega štaba v Ljubljani.

Najceneje se oblečete v trgovini

J. Tomšič, Sv. Petra c. 38.

Obleke (ševijot), lepe od 180 Din naprej, marinarske za fantke 90 Din.

Velika izbira moških srajc in kravat po znižanih cenah.

Dnevne novice

† P. Otokar Aleš.

Dolgoletni učitelj in vodja ljudske šole v Novem mestu, p. Otokar Aleš je umrl v petek pop. ob petih pri usmiljenih bratih v Kandiji. Rojen je bil 24. jun. 1854 na Rašici pri Šmarni gori iz znane Alešove rodbine, ki je dala cerkvi tri duhovnike: Luko Aleša, pokojnega župnika v Preski, Antona Aleša, bivšega dekana semiškega in našega p. Otokarja, kateremu sta bila onadva strica. G. dekan Aleš je bil najprej duhovnik tržaške škofije, in sicer kaplan pri sv. Antonu v Trstu, pozneje je vstopil v viteški križarski red in dolgo vrsto let pastiral semiško župnijo. Letá je vzel našega »Jančka« k sebi v Trst in tam se je šolal ter se navadil tudi italijanskega jezika. Pozneje je prišel na ljubljansko gimnazijo in l. 1872. vstopil v frančiškanski red. L. 1876. je bil posvečen v mašnika in bil nastavljen v Novem mestu za učitelja na tamkajšnji deški ljudski šoli. Postal je tudi vodja šole in po 30 letnem službovanju je stopil v pokoj. Vzgojil je tedaj eno celo novomeško generacijo in večkrat s ponosom kazal na svoje učence, ki danes zavzemajo visoke službe.

P. Otokar je imel malo jezikovno napako, rad je namreč ponavljal besede, nekoliko jec-ljal, ali v šoli in na prižnici je govoril gladko in razločno. V šoli je bil jako strog, toda pravičen in silno je ljubil svoje »fante«. Ko je bil vpokojen, je vedno hodil okrog šolskega poslopja in dolgo je trajalo, da se je vživel v nov položaj. — Bil je tudi izborni pevec, basist, več let je poučeval rokodelske pomoč-nike v petju in vodil njihove koncerte.

Ze vpokojen je bil premeščen na Brezje in čez štiri leta zopet nazaj v Novo mesto, kjer je bil pri g. župniku Rometu »socius dolorum«. Oba sta namreč opešala na obeh, drug drugega tolažila in bodrila in se kosala v šte-vilu opravljenih rožnih vencev, ker brevirja nista mogla več opravljati.

Dne 28. januarja ga je zadela kap; pri polni zavesti je prejel svete zakramente in ce-la samostanska družina je bila do solz ginje-na, ko je prosil vse odpustjanja in tudi on vsem vse iz srca odpustil in se popolnoma izročil božji volji.

Odpeljali so ga kmalu na to v bolnišnico; stanje se mu je nekoliko izboljšalo, toda kaj je prišla v drugič in ni bilo več upanja. Pogreb bo jutri, v ponedeljek ob 10. dopoldne. R. i. p.!

• • •

★ **Ilustrirani Slovenec.** Na peti strani da-našnjega »Ilustriranega Slovenca« sta pomo-toma zamenjana naslova pod prvo in zadnjo sliko, kar naj blagovolijo bralci popraviti.

★ **Smrtna kosa.** V Zagrebu je 27. marca zjutraj umrl v 53. letu svoje dobe Vilim Ivanek profesor na nadškofijski veliki gimnaziji v Zagrebu. Baval se je za naravoslovni študi-jami in je spisal tudi več razprav o krapin-skem pračloveku. Pred vojsko je bil urednik katoliškega dnevnika »Hrvatstvo«. Pokopali ga bodo v ponedeljek. Med duhovniki je bil zelo cenjen in spoštovan.

★ **Javno sporočilo.** Vsem, ki so obiskali in kupili čevlje 26. in 27. marca v naši detajlni prodaji, sporočamo, da so kuponi št. 116, 123, 124, 131, 222, 224, 335, 410, 421, 441, 511, 526 in 549 nagrajeni z nagrado po 40 dinarjev. Nagrado po Din 100 pa dobe naslednje osebe, ki so prinesle anonso iz časopisa in so kupile čevlje: Kosanič Marija, Poljanska cesta 74, Štrukelj Marija, St. Vid 62, Miklavčič Viška ulica 8. Nagrade se izplačujejo proti predlo-

žitvi kopije blokov v detajlni prodaji takoj. Razdeliti je še 17 nagrad po 100 Din in 187 po 40 Din na bloke, ki so že po separadni kom-binaciji opredeljeni in ki so v kombinaciji do vstevši 3. aprila 1926. — Detajlna prodaja trdke K. Pollak, d. d., Dunajska cesta.

★ **Iz uradnega lista.** Uradni list Ljub-ljanske in mariborske oblasti z dne 27. marca 1926. objavlja: Pojasnilo glede uslužbenških listov v resortu finančnega ministrstva; Iz-premembo v uredbi o draginskih dokladah za duhovništvo vseh konfesij, usvojenih z ustavo; Razpis o ocarinjanju solitra ob uvozu.

★ **Učiteljice, bivše gojenke Lichtenthur-novega zavoda** imajo svoj domenjeni sestanek v imenovanem zavodu v sredo 31. t. m. popol-dne ob 3. Vabljene vse.

★ **Konzulat ČSR v Ljubljani** poziva vse one češkoslovaške državljane, rojene letnikov 1904, 1905 in 1906 in starejše, ki se dosedaj k naboru še niso prijavili, odnosno ki svoji naborni obveznosti iz kateregakoli vzroka niso zadostili, da se pismeno ali ustno čimprej javi-jo pri čl. konzulatu v Ljubljani. Nabori se bodo vršili meseca aprila, o čemer bodo obve-zanci potom tiska in posebnih pozivnic pravočasno obveščeni.

★ **Tombola v korist invalidom.** Podruž-nica Udruženja vojnih invalidov na Celju pri-redi dne 6. junija t. l. svojo običajno veliko tombolo v prid podpornega fonda podružnice, iz katerega črpajo v nujnih slučajih najpotreb-nejši člani podpore. Vsa druga društva v Cel-ju in okolici se naprošajo, da upoštevajo v začetku meseca junija to javno človekoljubno prireditve celjske invalidske organizacije. Po-družnica je na vsa večja zunanja podjetja že razposlala prošnje za prostovoljne prispevke in apelira ponovno na vse p. n. zavode itd., ki so jim bile prošnje dostavljene, da pripo-morejo do čim večjega finančnega uspeha pri-reditve. Za Veliko noč razdeli podružnica ve-čji znesek med najrevnejše svoje člane inva-lide, vdove in sirote. Potrebuje pa novih do-hodkov, ako hoče tudi v bodoče vsaj nekoliko omiliti bedo stradalajočih in onemoglih svojih sotrpinov. — Odbor.

★ **Zrtev dela.** Dne 23. marca t. l. je bilo zaposlenih pri rudniškem kamnolomu v Za-gorju več delavcev. Delavec Franc Kopitar iz Škofje vasi, okraj Celje, je premikal z že-leznim drogom večjo, že nalomljeno skalo. Hotel jo je zvaliti navzdol, pa je pri tem sam zgubil ravnotežje in padel kakih 40 m globo-ko. Pri padcu preko skalovja je zadobil smrti-nonevarne poškodbe na telesu in si razbil lo-banjo. Nahaja se v brezupnem stanju v rud-niški bolnici v Toplicah.

★ **Smrtna nesreča.** Dne 17. t. l. popoldne je peljal posestnik Franc Lipovšek iz Podli-povce, obč. Kolovrat, približno 300 kg sena, naloženega na lahkem vozičku. S seboj je imel za pomoč pri nakladanju 63 let starega pre-žžitkarja Martina Brvarja iz Podlipovca št. 5. Prispevši z vozom blizu Krač, se je voziček iz neznanega vzroka prevrnil in pokopal Brvarja pod seboj, in sicer tako nesrečno, da je obležal slednji na robu poti in bil od voza pritisnjen čez želedec. Lipovšek je sicer rešil Brvarja takoj izpod voza in poklical zdravnika, ven-dar je podlegel Brvar dne 22. t. m. po hudih mukah notranjim poškodbam.

★ **Smrt pod vlakom.** Snoči okrog pol 10 je skočila pod vlak na progi med Novim me-stom in Kandijo Ela Mramor iz Novega me-sta. Vlak ji je odtrgal glavo.

★ **Znižanje plač.** Ravnateljstvo tovarne v Našicah, v kateri je zaposlenih nad 2000 oseb, je znižalo vsem uslužbencem, uradnikom in delavcem plače za 15 odstot. Nameščenci so zelo razburjeni.

★ **Dva nevarna tička** je ujela 25. t. m. po noči finančna straža na Kalcih, občine Gorenji

Logatec. Imela sta vse polno razne moške in ženske obleke, 5 žepnih ur, lovske puške in okrvavljene dolge nože. Doma sta iz okolice Cerknice. Sla sta čez mejo na italijansko kakor vse kaže, ropat. Od tam sta morala bežati pred italijansko stražo, a nista imela sreče, ker ju je tu zajela jugoslovanska straža. Bili so prav-zaprav trije tički a eden je ušel proti drugemu je pa morala straža rabiti orožje in ga je ra-nila v nogo. Kakor pripovedujejo, sta ta dva iz neke tihotapstvu popolnoma udane družine, pred kratkim so namreč prišli pri tihotapstvu tudi njuno sestro. Morata biti pa ne samo imetju, ampak tudi življenju bližnjega ne-varna, kar kažejo okrvavljeni noži. Kaj več o tem bo razkrila preiskava.

★ **Nesreča pri požaru.** Pri nekem po-žaru v St. Vidu ob Glini je zgorelo s hišo vred 5 oseb iz iste družine.

★ **Zlatnik v »Zlatorog«** terpentinovem-milu so dalje našle sledeče osebe: Katarina Krabica, Ljubljana, Sp. Šiška, Gubčeva ul. 11, Ana Štajner, Domžale 90. Amalija Japelj, Ljubljana, Tržaška cesta (kupila v trgovini Marija Jemec), Marija Perc, Maribor, Go-sposka ulica, Marija Volonta, Rakek, Pepica Hobot, Zagreb Ilica 133, Milko Mihelič, su-pruga prof. Sisak.

★ **Rogaška Slatina,** najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, me-hurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte!

★ **Bolečine in tiščanje v želodecu, zaprtje, slabe prebave, belino na jeziku, bledico** od-pravi naravna »Franz-Josef« grenčica. Zdrav-niki-spezialisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je treba »Franz-Josef« vodo toplo pripo-ročati kot zelo smoteno domače zdravilno sredstvo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah. 5231

★ **Proti arteriosklerosi** zapisujejo zdrav-niki Radensko vodo, ker vsebuje jod in kre-menovo kislino. Vodo razpliniti in požirkoma piti! 8489

★ **Toaletno in desinfekcijsko sredstvo SANOFORM** izdeluje trdka Chemotechna, Mesni trg 10, na dvorišču trdke A. & E. Skaberne. Tam dobite tudi TARMOL priznano dobro sredstvo zoper mole in slične izdelke.

★ **Srebrno cigaretno dozo** so kot nagrado prejeli v času od 22. do 27. t. m. sledeči go-spodje Streicher Luka, sodar pri trdkci Ze-linka v Šiški in Josip Kramar, posestnik, Selo 48. — Žepno uro pa: g. Gogala Stani-slav, posestnik, Bled 33. Konfekcijska tovarna Fran Derenda & Cie. v Ljubljani.

★ **Čevljarji** se opozarjajo na razpis na-bave čevljev za policijske agente objavljen v uradnem listu št. 28 z dne 27. marca 1926.

★ **Zahtevajte samo »Ides«** črnilo v korist »Jugoslovanske Matice«.

★ **Čajanka.** Ali ste že poskusili čajne mešanice »Čajanka« in Globus-vaniljev slad-kor? Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk! 8548

★ **Dostojevskij, Idijot,** roman v štirih de-lih je izšel. Naroča se pri Zvezni knjigarni v Ljubljani. 2059

Priporočamo Kolinsko cikorijo

Cenjenim odjemalcem trdke Drago Schwab, Ljubljana

se sporoča, da se bo od ponedeljka dne 29. t. m. do sobote dne 3. aprila nudila izredna ugodnost pri nakupu oblačil in perila. Od že itak nizkih cen bo trdka, da ustreže in da dokaže odjemalcem svojo blagohotnost, popustila pri perilu 15 %, pri izgotovljenih oblačilih pa 20 % popusta.

Izkoristite zopet to ugodno priliko!

Samo do 31. marca

plačana naročnina za prvo četrtletje 1926 zasigura naročnikom dnevnega »Slovenca« pravico do ude-ležbe pri žrebanju za prve letošnje **DENARNE NAGRADE**. Kdor bi poravnal zapadlo naročnino po 31. marcu, ne dobi za žreb določene številke. — Ravno tako se ne morejo udeležiti žrebanja za prvo četrtletje oni p. n. naročniki, ki so se naročili na »Slovenca« šele v februarju ali marcu. **Za žrebanje določene številke** prejmejo ljubljanski in mariborski naročniki v naših upravah v Ljub-ljani in Mariboru v dneh od 10. do 15. aprila, oni naročniki pa, ki prejemale »Slovenca« po pošti, dobe potrebno številko v navedenem času vsak v svojem časopisu.

Ljubljana

○ **»Dekle z biseri«**, rimsko igro s petjem v 5. dejanjih, dramatisirano po zgodovinskem romanu istega naslova, ki se godi v času preganjanja kristjanov, ponovi danes ob pol 4 popoldne Ljudski oder zadnjič v tej sezoni. Ker obeta biti dvorana tudi danes razprodana, se p. n. občinstvu svetuje, da si preskrbi vstop-nice že v predprodaji. Predstave, ki se je že dvakrat uprizorila pri razprodani hiši, naj nihče ne zamudi pogledati. Predprodaja vstop-nic danes dopoldne od 10 do 12 in popoldne od 2 dalje do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra (Ljudski dom I. nadstropje).

○ **»Ljubljana«** v ponedeljek 29. t. m. in veliki teden sploh ne bo imela vaje. Prva va-ja po veliki noči se napove v listu.

○ **Rokodelski dom.** Jutri bo predaval v dvorani Rokodelskega doma, Komenskega ulica 12, prof. dr. Valentin Rožič o pomenu Jadranskega morja. Predavanje bodo pojasnje-vale mnogoštevilne barvane skiptične slike. Vstop k predavanju je prost. Pričetek ob 8 zvečer.

○ **Na II. arhitektonski razstavi** predava v nedeljo, dne 28. marca ob 11 dopoldne v Jakopičevem paviljonu g. arh. Kregar o mo-derni stavbni umetnosti. Vodstvo po razstavi ima g. arh. Spinčič.

○ **Umrla** je včeraj na Sv. Petra cesti po daljši bolezni g. Lota Papež. Pogreb pokoj-nice se vrši v ponedeljek ob 3 popoldne. Naj v miru počiva!

○ **Prihod rekrutov.** Snoči so se pripeljali v Ljubljano rekruti iz južnih krajev. Na kolo-dvoru jih je sprejela godba dravske divizije.

○ **Najtežja vola v Sloveniji** je kupil tu-kajšnji mesar g. Marčan od pivovarne »Union«. Tehtala sta oba februarja meseca 2012 kg. Vola bosta živa na vpogled dne 30. t. m. na Rimski cesti pri Marčanu.

○ **Arotacija nevarne tatinske družbe.** Pred kratkim je zvedela ljubljanska policija, da se shajajo v neki stari šupi v Komenskega ulici razni sumljivi ljudje. Okoli četrte ure zjutraj je obkolil močan policijski kordon to zagonetno šupo in detektivji so vdrli v notra-njost. Takoj so se uverili, da delo ni bilo zastoj in da so napravili prav dobro potezo. Ko so namreč razsvetlili prostor z električnimi svetilkami, se jim je nudil jako drastičen prizor. V šupi je bilo polno sena in slame in iz teh kupov so morale na prosto noge in roke raznih prenočevalcev. Po šupi je odmevalo glasno hropenje in smrčanje, v nos pa je udaril agentom močan vonj po raznih vinih, žganjih, likerjih in pa po suhem mesu in klo-basah. Takoj so bili uverjeni, da imajo tu

Mark Twain:

Ko me je prišel intervjuvat . . .

Mlad, krepak in vseh olik poln človek je sedel, ko sem mu ponudil prostor, in dejal, da je v zvezi z »Vsakdanjo nevihto« in je še pripomnil:

»Saj vam ni neljubo, če vas intervjuvam?«
»Če me...?«
»... če vas intervjuvam.«
»A tako! O seveda — kajpa. Hm. O — seveda.«

Tisto jutro mi ni bilo nič kaj prav. Zdelo se je, da je moj duh res nekoliko utrujen. Pa sem stopil k omari za knjige. Šest do sedem minut sem iskal, vendar sem moral le vprašati mladega človeka:

»Kako se pa piše?«
»Piše? Kaj pa?«
»Intervjuvat.«
»O ti moj Bog! Zakaj pa hočete to na-pisati?«

»Saj nočem napisati; le pogledal bi rad, kaj pomeni.«

»To je pa že čudno, prav zares. Saj vam lahko povem, kaj pomeni, če vi, če...«

»O dobro, dobro! Je že prav; prav hva-ležen vam bom.«

»In: i-n, ter: t-e-r, inter...«

»A z i pišete vi to?«

»Seveda!«

»Zatorej sem tako dolgo iskal.«

»Hm, gospod, s čem bi pa vi pisali to?«
»O — jaz — jaz, res ne vem. Lital sem po leksikonu in sem iskal zadaj, sem menil, da bo kjer med slikami. Pa je zelo stara izdaja.«

»No, predragi gospod, slike pa ne bi tudi v najnovejši izd. . . Oprostite, velenjeni, saj mi ne zamerite, vendar niste tako — tako — inteligentni, kot sem mislil. Brez zamere — brez zamere.«

»O, prosim, prosim! To so mi že večkrat dejali in celo taki, ki se jim ni bilo treba hliniti in so erkli, da sem precej čuden in to plat. Da, da; prav vžhičeno govorijo o tem.«

»No, razumem. Vendar, kar je glede in-tervjua . . . Znano vam je, da je že tako v navadi, da intervjuvajo vsakega človeka, ki je v javnosti.«

»Tako? Nisem vedel. To mora biti res zanimivo. S čem pa vi to naredite?«

»(Hm-a-hm, hm — to ne kaže nič dobre-ga.) Cashi bi moral človek narediti to stvar s palico. Navadno pa je tako, da oni, ki in-tervjuva, izprašuje; tisti, ki je intervjuvan, pa odgovarja. Tako je zdaj v modi. Ali dovolite, prosim, da vas vprašam o najvažnejših po-datkih, ki bodo pojasnili vaše javno in za-sebno življenje?«

»O, to me veseli! Seveda — to je že res, precej pozabljen sem, a upam, da vam je to vseeno. Prav zmešan je ta moj spomin, čudo-vito zmešan. Cashi kar dirja; pa pride doba, ko potrebuje štirinajst dni, da prehodi eno samo točko. Prav zelo me skrbi.«

»Nič me de; samo, da storite, kolikor morete.«

»Bom. Se bom zelo potrudil.«

»Hvala. Ste pripravljeni zdaj?«

»Sem.«

Vprašanje: Koliko ste stari?

Odgovor: Devetnajst, v juniju.

Vprašanje: Je li mogoče? Mislim sem, da ste pet- do šestintrideset let stari. Kje ste rojeni?

Odgovor: V Missouriju.

Vprašanje: Kdaj ste začeli pisateljevati?

Odgovor: 1836.

Vprašanje: Kako vendar, če ste pa šele devetnajst let stari?

Odgovor: Ne vem. Kar čudno je, kaj ne?

Vprašanje: Zares čudno. Kateri človek se vam zdi najbolj poseben, kar jih poznate?

Odgovor: Aaron Burr.*

Vprašanje: Saj ga vendar niste mogli po-znati, če ste šele devetnajst let stari . . .

Odgovor: Če pa vi bolj veste, zakaj me pa izprašujete?

Vprašanje: Sem si le mislil, nič drugega. Kako ste spoznali Burra?

Odgovor: Eh, nekoč sem bil slučajno pri njegovem pogrebu in mi je rekel, da naj ni-kar tako ne razsajam in . . .

Vprašanje: Bog pomagaj! Če ste bili pri njegovem pogrebu, je bil on vendar mrtev!

* Aaron Burr je bil podpredsednik ameriške Unije in je leta 1804 v dvoboju ustrelil zasluznega državnika Hamiltona.

In če je bil mrtev, mu je bilo vendar vseeno, če vi razsajate ali ne?

Odgovor: Ne vem. Je bil zmeraj precej čudaški.

Vprašanje: Bodi že kakor hoče, vendar ne razumem. Dejali ste, da je govoril z vami in da je bil mrtev.

Odgovor: Saj nisem rekel, da je bil mrtev.

Vprašanje: Pa vendar — kaj ni bil mrtev?

Odgovor: Hm, nekateri so rekli, da je, drugi, da ni.

Vprašanje: In kaj ste rekli vi?

Odgovor: Ah, to me ni zanimalo! Saj ni bil moj pogreb!

Vprašanje: Ali ste . . . hm, pa le nisva še na jasnem. Še nekaj vas moram vprašati. Ka-terega dne ste rojeni?

Odgovor: V ponedeljek, 31. oktobra 1693. leta.

Vprašanje: Kaj! Ni mogoče! Potem bi bili stari stoosemdeset let! Kako mi boste to raz-ložili?

Odgovor: Prav nič ne bom razlagal.

Vprašanje: A prej ste vendar rekli, da ste devetnajst let stari; zdaj pa — stoinosem-deset! To je vendar grozno narobe.

Odgovor: Aha! Ste zapazili? (Mu stisne roko.) Tudi meni se je zdelo večkrat narobe, a kaj, jaz sam ne vem, kar nisem se mogel odločiti. Kako ste vendar brihtni!

Vprašanje: Hvala za poklon. Ali ste imeli ali imate kaj bratov in sester?

Velika noč

Je tu, in da bodo potice dobre, pečite jih v posodi, kupljeni pri trvdki

STANKO FLORJANČIČ
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 35

opraviti s spretno vlomilsko tolpo, ki pa takrat ni bila nevarna, ker je bila cela družba totalno pijana. Agenti so izvlekli capine za bose noge iz sena in slame in so ugotovili, da so spravili na varno prav nevarne tičke. Aretirani so bili znani postopači in lenuhi. Anton Ribič, brata Franc in Jože Centa, Ludvik Čotar, Lojze Lesjak, Vencel Klemenčič in Ivan Merkun. Presenečeni so nekaj časa tajili, končno pa so priznali, da so v lomili pri Menzingerju na Sv. Petra cesti, kjer so odnesli za več tisoč dinarjev različnih jestvin in pa še 2000 Din v gotovini. V slami je našla policija še celo zalogo pri Mencingerju ukradenega blaga kakor klobase, prekajeno meso, salame, sardele in sardine in pa več razbitih steklenic od vina in žganja. — Ko so jih prepeljali na policijo, so vse priznali in so rekli samo: »Zakaj bi drugi jedli, mi pa ne!« Izročili so jih sodišču, ki je uvedlo obsežno preiskavo, ki bo gotovo razkrila še mnogo grehov, ki jih imajo na vesti ti delomirneži.

Tržne cene v Ljubljani. Kilogram goveje-mesa Din 16—18, jezika, jeter, ledic, možganov 18—19, vampov 9—10, pljuč 6—8, loja 7.50—12, telečjega mesa 17—20, jeter 25—30, pljuč 20, prašičjega mesa 20—27.50, pljuč 10, jeter 15—20, ledic 25—27.50, glave 7.50—10, parkljev 5—7.50, slanina 19—20, mast 25—27.50, šunka 35, prekajenega mesa 29—32, prekajenih parkljev 10—12, prekajene glave 12.50, jezika 35, koštrunovega mesa 14—15, kozlička 25, kunskega mesa 6—8, krakovske klobase 40, debrecinske 40, hrenovke 35, salata 35, posebnih 35, tlačen 30, svežih kranskih 40—40, pol prekajenih kranskih 32—35, suhih kranskih 67, prekajene slanina 28—30, kokoši 25—40, petelin 30—40, domač zajec 10—20, kg karp 26—32.50, ščke 25—30, klina 13.50—15, mreže 17.50—20, pečenke 8—12.50, liter mleka 2.50—3, kg surovega masla 40—45, čajnega masla 50—55, masla 45, bohinskega sira 36, sirčka 9—10, par jaje 1.85—2.25, liter starega vina 18—20, novega vina 14—15, 1 čaša piva 3.25, 1 vrček piva 4.50—4.75, 1 steklenica piva 5.25—5.75, kg belega kruha 8, črnega 5, rženega 5, kg luksuznih jabolok 12, jabolko 5—10, ena oranža 1—4, limona — 75—1, kg rožičev 10, fig 10—16, dateljnov 25, orehov 12, luščenih 30—32, suhah češpelj 10—12, suhih hrušk 10, kg kave 40—76, pražena 56—100, kg kristalne sladkorja 13.50, sladkorja v kockah 15.50, kavinne prinese 20, riža 10—12, liter namiznega olja 20, jedilnega 18, vinskega kisa 4.50, navadnega kisa 2.50, kg soli morske 4.50, kamene 4.50, celega popra 52, mletega 54, paprike 20—56, liter petroleja 7, kg testenin 9—12, pralnega luga 3.75, kg čaja 75, kg moke št. 00 5.75, št. 1 5.25, št. 3 4.50, št. 5 3.85, št. 6 3, kaše 6—7, ješprenja 6—8, ješprenjčka 10—13, otrobov 2.50, koruzne moke 3.50—4, koruznega zdroba 4—4.50, pšeničnega zdroba 6.50, ajdove moke 8—9, ržene moke 5, stot pšenice 330—340, rži 260—290, ječmena 240—290, ovs 230—260, prosa 275—300, nove sušene koruze 200—210, ajde 280—300, fižola ribničana 350, prepeličarja 350, graba 400—500, lečo 600, stot premoga 44, kubični meter drv 160, mehkih drv 75, stot sladkega sena 75—80, polsladkega sena 60, kislega 50, slame 50, kg glavne solate 96, ajserice tržiske 15—17, berivke 40—45, motovila 25, radiča 15—17.50, poznega zelja 6—7.50, rdečega zelja 6—7.50, kislega zelja 2.50—3, ohrovt 6—7.50, karfiol 8—10, kolerab podzemnic 1—1.50, špinat 14—16, graba v stroju tržiskega 12—14, čebule 3—3.50, česna 15, krompirja 1.25—1.50, repe 1—1.50, kisle repe 2—2.50, korenja 1—1.50, peteršilja 10—12, zelenjave za juho 10—12. — Mestni tržni urad v Ljubljani, dne 27. marca 1926.

Brez mnogo reklame

Je vsakomur znano, da se najcen. in najbolj. kupijo

spomladanske obleke, površniki

predvsem pa **OBLEKE ZA OTROKE**
SAMO v naši detajlji trgovini na Erjavčevi cesti 2.
Za veliko noč poleg razpis. nagrad še poseb. cene.

Konfekcijska tovarna

F. Derenda & Comp., Ljubljana.

Odgovor: Hm! Jaz — jaz — jaz mislim — da — pa se ne spominjam.

Vprašanje: To je pa vendar... Takega odgovora pa še ne!

Odgovor: I, pa zakaj?

Vprašanje: Zakaj! Prosim, pogledite tu sem! Čigava slika visi na steni? Ali ni to vaš brat?

Odgovor: O! Seveda, seveda, seveda. Zdaj se spominim. To je bil moj brat. To je Viljem — Bil smo mu rekli. Ubogi, ubogi Bill!

Vprašanje: Kako? Ali je mrtev?

Odgovor: No, meni se zdi. Pa nismo nikoli prav natančno vedeli. Prav zagonetna zgodba.

Vprašanje: To je pa hudo, res hudo. Torej je izginil?

Odgovor: Seveda, kakor vedno. Pokopali smo ga.

Vprašanje: Pokopali! Pokopali — in niste vedeli, če je bil mrtev ali ne?

Odgovor: Tisto pa ne! Zadosti je bil mrtev.

Vprašanje: Presneta reč, tega pa še ne razumem. Če ste ga pokopali in ste vedeli, da je bil mrtev...

Odgovor: Ne, ne! Mi smo le mislili, da je bil.

Vprašanje: Zdaj pa vem! Spet se je zavedel?

Odgovor: Še na mar mu ni prišlo.

Vprašanje: Svoj živ dan nisem slišal še kaj takega. Nekdo je bil mrtev. Nekoga so pokopali. Torej, kje je uganka?

Odgovor: Ha? Saj to je, vidite, to! Veste, midva sva bila dvojčka — rajni in jaz. Pa so naju zamenjali v kopeli, ko sva bila stara

Kamnik

Ljudski koncert združenih pevskih zborov je lepo uspel. Pokazal je, da hranijo posamezni pevski zbori v kamniškem pevskem okrožju mnogo sposobnih moči, katere je treba le izoblikovati in šolati, da postane celoten zbor okrožja močna pevska edinica, ki bo zavzemala v kamniškem okraju prvo mesto. Posamezni pevski zbori so storili svojo dolžnost. Pokazali so dobro voljo, da hočejo napredovati in se izpopolnjevati do vedno večje popolnosti. Dali so pobudo drugim zborom, ki nočejo nastopiti javno, ker jim manjka poguma in močne volje za resno delo in napredek. Vsem tem pevskim zborom bodi kamniški koncert glasen poziv za skupni nastop in koncentracij vseh naših zborov. Dasi so se potrudili vsi zbori, da podajo kar najbolje posamezne pevske točke, moramo vendar priznati, da sta pela z največjo preciznostjo in fineso mekinjski zbor (»Oj Doberbod«) in oktet (»Krivček«). Oba sta nastopila pod spretnim vodstvom g. Iv. Primožiča. Zelimo mnogo takih nastopov, kakor tudi da bi se posrečilo okrožnemu odboru pod izvrstnim vodstvom g. Antona Stergarja pridobiti še ostale pevske zборе, cerkvene kakor tudi prosvetne k aginemu sodelovanju.

Kamniška podružnica Jugoslovanske Matice je imela dne 18. marca svoj redni občni zbor v dvorani Narodne Čitalnice. Udeležba je bila večja nego pri občnih zbiorih prejšnjih let, vendar je bila žalibog še vedno premajhna. Zalostno je, da se Kamničani, ki so bili včasih na glasu kot narodno zavedni, zanimajo tako malo za to društvo, katero tvori najvažnejšo vez med nami in našimi neodrešenimi brati. Odbor je poročal o delovanju podružnice, o dveh lepo uspeših prireditvah na Korški dan, o številu članov, katerih je 263, in o materialnih uspehih, ki so povoljni, ker je odposlala podružnica v prošlem društvenem letu pokrajinskemu odboru znesek 8245.75 dinarjev. Izvoljen je bil z malimi spremembami prejšnji odbor. Po občnem zboru je predaval g. prof. dr. Valentin Rožič v imenu Jadranske Straže »O pomenu Jadranskega morja za našo državo.« V poetično navdahnjenih besedah je opisal lepoto morja in njegovo važnost za narodno gospodarstvo ter orisal položaj našega Jadranskega morja in razvoj njegovih obal. Takih predavanj bi bilo treba še več, da se dvigne tudi v naših krajih zanimanje za ta največji biser naše države.

Novo mesto

Orliški krožek v Šmihelu pri Novem mestu priredi danes ob 15 telovadno akademijo v dvorani kat. prosv. društva.

Vodno moč Krke je izbral lastnik bajnoške graščine g. Robert Grm. Pri svojem mlinu v bližini Mačkoveca je postavil turbino in preskrbel elektriko za svojo graščino, razsvetil bo pa tudi na svoj račun javne poti v Mačkovecu. Vaščani si bodo dali na svoj račun napeljati elektriko v svoje hiše, nekaj jih je pa to že storilo. Inštalaterska dela vodi gosp. Ogrizek iz Novega mesta. Podjetnost g. Grma moramo na vsak način pohvaliti, saj prednjači po njej vsem Novomeščanom, zlasti onim, ki tudi za lepe denarce niso hoteli odstopiti svojih zemljišč ob Krki družbi, ki je namerala ustanoviti večje industrijsko podjetje pri nas.

Materinski dan je priredilo pri nas prosvetno društvo »Soča« v Rokodelskem domu; dvorana je bila čisto polna. Spored je bil prav srečno izbran, zlasti so ugajale klavirske točke in deklamacija p. Krizostomove »Materine poti«. Društveni mešani zbor je zapel Adamičovo »Pri zibelki« in Vilharjevo »Zjasi zvezde mu svetle«, moški zbor pa Sattnerjevo

štirinajst dni. In eden izmed naju je utonil. Pa niso vedeli, kateri. Nekateri so rekli, da je utonil Bill, drugi pa, da sem utonil jaz.

Vprašanje: Čudovito! In kaj mislite vi?

Odgovor: Sam Bog ve, kaj! Vse zaklade vsega sveta bi dal za to, če bi to vedel. Ta častljiva, ta strašna uganka je zatemnila vse moje življenje. A razodeti vam hočem skrivnost, ki je nisem zaupal še nikomur. Eden izmed naju je imel poseben znak — veliko znamenje na levici. To sem bil jaz. Tisti otrok je utonil.

Vprašanje: Torej! Po vsem tem pa vendar ni ničesar skrivnostnega?

Odgovor: Ne? O! Le kako to, da so bili ljudje tako slepi in so pokopali napačnega otroka. Vendar — psi! — Molčite o tem, da naju ne sliši moja družina. Bog sam ve, da imajo dovolj drugih bridkosti.

Vprašanje: Prav, a zdaj menim, da imam dovolj gradiva in se vam prav lepo zahvalim za trud. A tista zadeva o pogrebu Aarona Burra bi me pa res še zanimala. Ali bi mi hoteli še povedati, zakaj menite, da je bil čudaški?

Odgovor: O! To je bilo kar mimogrede. Malenkost, ki je med petdesetimi ljudmi še eden ne bi zapazil. Ko je bilo konec pogrebnega govora in se je odpravil sprevod proti cerkvi in je truplo lepo ležalo v krsti, je dejal, da bi hotel le še enkrat pogledati to igro. In je vstal in prisedel h kočiji.

— Tedaj se je mladi mož z vsem spoštovanjem odpravil. Prijeten človek; kar nerad sem se ločil od njega...

»Pogled v nedolžno oko«. Govornik preč. g. kanonik Porenta je lepo orisal materinsko ljubezen, dal smernice za otroško hvaležnost do telesnih pa tudi duševnih mater-učiteljic in bolniških strežnic. Kot zaključna točka je bil prizor iz Sardenkove »Vrtnice«, ki je bil dober in zelo primeren za zadnjo točko. Društvenemu odboru gre naša zahvala za lepo uspešno prireditve.

Bolezen. Tudi pri nas je začela razsajati španska bolezen in pri več družinah položila v posteljo veliko ljudi.

Na potovanju okoli sveta se je odpravil kot filatelist Gustav Grom, bivši lastnik anončnega zavoda »Strela« v Novem mestu. Radovedni smo, če mož misli resno, ali ne. Zadnje poročilo je poslal iz Srbije.

Litija

Sneg, ki je preko noči pobelil tudi strehe litijskih hiš, je že izginil; tudi po bližnjih hribih ga je že vzelo toplejše vreme, le višje ležeči hribi, kot Sveta gora, Janče, Kum nosijo še belo snežno odejo. To menjačo vreme vpliva tudi pri nas zelo na zdravstveno stanje, ker je bolnih vse polno ljudi na influenci. Tako je bolnih samo v predilnici preko 50 delavcev. v Litiji sami pa je bolan skoro vsak tretji človek. Z nastopom toplejšega vremena se bo pač zboljšalo tudi zdravstveno stanje.

Nove trafike. Z novim letom je prevzela glavno založno trafiko ga Alojzija Ilvar, ki je stavila med petimi ponudniki najnižjo ponudbo in sicer 1.45 odstotka. Prejšnja glavna založnica tobaka ga A. Jereb pa je dobila novo trafiko, ki je nastanjena v trgovini g. Janko Končarja. Trafiko je dobil še g. Pavel Tič, ki jo ima v lastni hiši. Tako imamo v trgu Litija kar štiri trafike in je zaslužek prav minimalen, ker se preveč razdeli. Če je s tem ustrezno zadnjima trafikantoma, ki sta dobila trafiko kot invalida, je seveda drugo vprašanje. Zato mislimo, da je ustanovitev četrte trafike v Litiji popolnoma zgrešila cilj, ker s podajevanjem novih trafik se invalidsko vprašanje ne bo rešilo.

Nova parna žaga na Poganiku. Poganška graščina, last g. Samsa iz Ilirske Bistrice, je dobila v osebi njegovega sina Borisa, ki se je pred kratkim poročil z gđo Burgerjevo, novega gospodarja. Pri graščini se je postavila nova žaga, ki bo v kratkem začela obratovati. Potrebni les se bo lahko dobil iz bližnjih gozdov, pa tudi po Savi na splavih. Z ozirom na to, da tukajšnji lesni trgovci plačujejo v zadnjem času res smešno nizke cene za les, je ustanovitev tega novega podjetja le pozdraviti. Ker je podjetnost tvrdke Samsa znana, je upravičeno pričakovanje, da bodo naši kmetje svoj les lažje in boljše vnovčili. Poleg žage in lesne trgovine se bo g. Samsa pečal tudi obširneje z gospodarstvom.

Po šestih letih pojasnjen požig dveh mlinov. V l. 1919. sta bila zažgana od zlobne roke na Dolah dva mlina, ob katerih je eden popolnoma pogorel, dočim so drugega sosedje še rešili. Storiča takrat niso mogli izslediti. Odsel pa vseeno ni roki pravice, ker se je pred kratkim takorekoč sam izdal. 27 letni posestnik Alojzij Kovač, ki je prevzel šele lanske poletje domačijo, je oskrboval l. 1919. mlin v Reki, obč. Dole. Ker mu posel ni šel posebno od rok, je nagovoril svojo mlajšo sestro Marijo, da naj zažge sosednje mline, za kar ji je obljubil dvojno doto. Sestra je to tudi izvršila. Ko bi pa moral letos sestri izplačati dvojno doto, tega ni storil, pač pa ji je grozil, ad jo bo zavoljo teh požigov, nn katere jo je on nagovoril, naznanil. Ta grožnja, ki je bila izrečena v neki gostilni, je prišla na ta način na dan. Orožniki so oba storiča že aretirali, in sicer njega na domu, sestro pa v litijski predilnici, je zadnji čas delala. Zadevo sedaj preiskuje litijsko okrajno sodišče in pride skoro gotovo pred poroto. Na ta način ima litijski sodni okraj žalostno slavo, da čakajo na litijskem okrajnem sodišču kar štire sodni slučaji na poroto.

Zagorje

Zvonilo je v četrtek Ivanu Koželju iz Podstrane, ki je padel meseca oktobra na francoskem bojišču proti Druzom v Siriji. Šel je na Francosko boljše kruha iskati; od tam je bil z zvijačo izvaabljen v Afriko, kjer je moral stopiti v tujsko legijo in oditi v Sirijo na bojišče. Dvakrat je škoda njegovega življenja; zato ker je bil tako idealen in dober fant in pa zato, ker je umrl v tujini — za tuje. Naj bo njegova smrt glasen opomin trboveljski premočkopni družbi, naj s svojim »varčevanjem« ne sili ljudi z domače zemlje v tujino. Kri naroda je vendar svetelja kakor kapital. Za Ivana bo v torek ob 7 sv. maša; pogreba se njegovi prijatelji nismo mogli udeležiti — pojdemo zanj k sv. maši!

Se bo draginja. Prejšnji mesec je uradna komisija ogledovala lokale, kjer se toči žga-

Čuvajte svoj obraz

Škodljiva nčinka mila, ki Vam napravila izpuščaje, škodljive, pregodne gube in druge kožne madeže. Uporabljajte, pregledajte gube in druge kožne madeže. Uporabljajte za umivanje obraza edino popolno, od vseh zdravilno pripravljeno sredstvo, pariško emulzijo »Visaigine« in Vam zagotovimo, da Vam bo to sredstvo prineslo največjo korist. A sliha Patti, s katerim dobite trajno svežost polti in nikoč ne bojte vseh nečistoti kože. Priznanje dobijate na vsak dan, Dohajate ga v vsaki lekarni, drogeriji in vsaki trgovini. Dohajate ga po ceno Din 30.— za steklenico. Glavno skladišče za Jugoslavijo: Zagreb, G. e. v. a.

Da ustrezemo želji p. n. občinstva, dajemo tudi po preselitvi še vedno

10%

popusta do 31. marca t. l.

„ADRIJA“

drogerija, pariumerja in fotomanufaktura.

Ljubljana, Selenburgova 1.

nje. Kakih 10 minut se je pomudila pri ogledu vsakega lokala, tako da je v enem dnevu lahko ogledala vso zagorsko občino. Računi, ki so jih potem poslali lastnikom lokalov, pa so znašali 400—500 Din za ogled enega žganje-toča.

Orliški gospodinjski tečaj bo zaključen v nedeljo 28. t. m. z razstavo izdelkov, katere so udeleženci tečaja izvršili. Razstava bo občinstvu na ogled od 7 jutraj do 4 popoldne. K razstavi so posebej povabljeni oni gg. občinski odborniki, ki so v bivšem občinskem odboru na besedo g. Čobala odrekli tečaju vsako podporo, ker so mislili, da bo tako tečaj onemogočen. Menda so udeležence tečaja pripravile vsakemu izmed njih veliko kolajno iz »cukra« za to in za druga neprecenljiva dela v korist zagorske občine.

Maribor

Šolske počitnice se prično za Veliko noč tudi letos v sredo. Gospodje profesorji, ki gredo na počitnice iz mesta, pa so dobili v čašico veselja prilitega nekaj pelina. Denar pride šele prvega, ta pa bo šele v četrtek. Dva dni čakati v Mariboru pa skrajša ostale počitnice. Na drugi strani pa gospodje na zavodih neradi shranjujejo denar za druge. — Nekaj nevsednih reminiscenc so pustili zadnji odkriti škandali, o katerih je g. Radič poročal celo kralju, kakor sta poročala »Dom« in »Političak«, nekaj strahu pa so pustile številne tatvine po šolah in jamčiti za druge v takem ozračju ni ravno najprisernejše velikonočno voščilo. Vse se primeri!

Resno je obolel g. dvorni svetnik in podpredsednik mariborskega okrožnega sodišča Josip Fon. Prepeljan je bil v mariborsko splošno bolnico. Zelimu mu skorajšnjega okrevanja.

Mestna občina in olepšava mesta. Da se doseže z olepševalnim društvom sporazum radi skupnega dela za olepšavo mesta, sta bila na zadnji seji občinskega sveta delegirana g. podžupan dr. Lipold in gradbeni nadsvetnik g. inž. Černe, da se pogajata z delegatoma društva gg. dr. Hojnikom in Makovcem o skupnem delu. Mestna občina je votirala znesek 120.000 Din in gre za ureditev odnošajev med društvom in mestno občino. Nekateri člani so bili na zadnjem občnem zboru za razpustitev olepševalnega društva. Ali hočejo, da nam bodo Nemci očitali, da ubijamo stare institucije, ko jih dobimo v roke?

Mladinski koncerti. Pri vsem napredku, ki ga kaže mariborska »Glasbena Matica«, pogrešamo še vedno mladinskih koncertov, ki so velikega glasbeno-vzgojnega pomena in ki bi bili možni pri tem številu razpoložljivih moči, če bi bilo še nekaj dobre volje in poguma. Mogoče je tudi v Mariboru, kar je bilo mogoče v Celju in Ljubljani.

Koncert učiteljskega društva nam obe-tajo iz učiteljskih vrst. Imel bi se vršiti še v zgodnji pomladanski sezoni, in sicer v prid »Učiteljskega doma«. Z drugih strani nam pa izražajo bojazen, da se ta koncert ne bi izvedel, in sicer vsled nevednosti članstva. Bomo videli.

Prostožračna lepa protituberkulozne lige se ne bo postavila kot samostojen objekt, ampak se bodo zgradile, kakor se nam poroča mansarde nad medicinskim oddelkom.

Velikonočne izložbe so tudi topot prav okusne in po zgledu Trgovskega doma naravnost velikomestne. Ali je konkurenca ali iznajdljivost, se ne da reči, gotovo pa je origi-

ČAJNA ROČKA
rujava

priljubljena in prijetna
čajna mešanica
za obitelo,
tudi pri trajnem uživanju
nobena okusna utrujenost.

nalnost, da skačejo v oknih živi velikonočni zajci. Pregoreča iznajdljivost pa je prignala nekatere do neokusnosti, da vidiš tam gručo meščansko-šolskih in učiteljskih deklet ter fantov s stalnim povpraševanjem in zbadanjem. Host du a so a Hosn? Sicer pa bo med počitnicami mir in prost prehod.

Trbovlje

☆ Naši socialpatriotje. Kadar gre za kakšno načelno vprašanje, naši socialpatriotje radi očitajo vse mogoče svojim strankarskim neprijateljem. Radi so pa tiho in še celo nikdo se ne oglasi, ako se govori o vojnem posojilu, s katerim se je pomagalo vojno nadaljevati. Ker smo pred nedolгим časom videli spis, v katerem je zaznamovana vsota vpisanega vojnega posojila vpisanega od socialpatriotov Delavskega doma, smo radovedni, ako se bodo upali trditi, da tega niso storili. No, našim delavcem pa morebiti še ni znano, da so predvojni socialpatriotje prvi darovali (ne posodili) državi en milijon za vojne namene in to v Budimpešti. Tako izgledajo delavski prijatelji. Da ne bode delavstva nadalje varali, no, treba pa pogledati tu in tam malo na njihova dela. Kdor jih voli, koplje sebi jamo, njim pa teše korita. Stranka za delavce je samo ona s prvo skrinjico, to je SLS.

☆ Ako ne gre poštenim potom, gre z goljufijo. Socialpatriotje razdeljujejo lepake, na katerih so naznačene skrinjice v zmešani vrsti. Kakor pri volitvah v Delavsko zbornico, ko so trgali glasovnico delavcem, tako hočejo sedaj pri občinskih volitvah z nečednimi sredstvi doseči, da bi še nadalje vodili delavstvo za nos. Trdno smo prepričani, da socialpatriotom delavstvo ne bo nasledlo, ker je znano, da je bilo pri vsakem gerentskem svetu več teh navzočih, a niso niti najmanj dosegli, da bi se položaj delavstva izboljšal. Naše delavce pa opozarjamo, da je skrinjica Slovenske ljudske stranke prva in le v to naj oddajo svoj glas, kar tudi komunistična ne bo potrjena, kar je že itak znano. Tudi demokratska stranka je kot trumpf vrgla v svoj časopis lažljivo poročilo, kakor da bi naši pristaši izrekli našim poslancem nezaupnico. S tem so pokazali, da jim tudi baje zadnja ura občinskega gospodarstva in s tem člankom le pokazali svojo nepoštenost. Med drugim, ko vložimo tožbo proti »Jutru« odgovorite še Trboveljčani z oddajo kroglice v prvo skrinjico in s tem činom najbolj kaznujete lažljivost in nepoštenost demokratskega časopisa in pokažite obenem, da hočete voditi načelno in resno politiko.

☆ Naši poduradniki. V potu svojega obraza se trudijo naši poduradniki, namreč oni, ki potrebujejo zaščito radikalne stranke in se zatečejo v njeno okrilje za listo Pašičeve brade. Večji del so radikalni kandidati taki, ki se boje zameriti se tem ali onim osebam in bi radi igrali dvojno vlogo. Vrnemo pa, da ne bodo volili z listo na kateri so zapisani, ampak bodo oddali svoje glasove SLS, ki ima prvo skrinjico, ker ona jim je priborila vsaj primerno pokojnino.

☆ Izjava. Načelstvo krajevne organizacije SLS izjavlja, da se ni nahajal v četrtek dne 25. marca 1926 narodni poslanec g. Kremžar v Trbovljah in je sobotno Jutrovo poročilo neresnično. Obenem izjavlja načelstvo, da se bo proti neresničnemu poročilu vložila po zastopniško tožbo, da bo dotičnemu poročevalcu tako dana prilika dokazati svojo trditve o nezaupnici našim poslancem od strani našega pristaštva. — Načelstvo.

Savinjska dolina

Adventisti so začeli zadnji čas tudi pri nas prodajati svoje knjige ter oznanjevati konec sveta. Zdi se pa, da ni bil uspeh ravno velik. Naši ljudje niso ravno vneti za nauke raznih fanatikov, za samo radovednost pa je bila cena knjig previsoka.

Zasmehovanje. G. M. Savič načelnik min. za trgovino in industrijo je postal menda dopisnik »Jutrnjega lista« v Zagrebu, kjer razlaga, kakó je treba industrijo sploh, posebno pa še v Sloveniji dvigniti, da dobijo oni stotisoči, katere je boj za življenje pogljal po svetu, kruha in dela v domovini. Medtem pa pri nas večina industrijskih obratov ravno po zaslugi omenjenega gospoda in režima, katerega on zastopa, počiva, brezposelno delavstvo pa brezupno zre o temno bodočnost. — Kakor svetel žarek je prišla vest, da se ustanovi v Zalcu tekstilna tovarna v poslopjih bivše pivovarne. Sedaj pa slišimo, da je cela stvar padla v vodo, ker ministrstvo ne izda tozadevne koncesije. Ali spada to tudi v povzdigo industrije, g. Savič?

Polzela. Naši fantje so prodali že okrog 200 stadionskih srečk, kljub temu, da zbirajo tudi za stavbo društvenega doma.

Savinjsko orlovsko okrožje namerava prirediti celo vrsto predavanj o pomenu Staciona, združenih s skioptičnimi slikami ter s tem pospešiti in povečati prodajo srečk. Ker pa okrožje ne poseduje lastnega aparata, prosimo bratska društva, katera imajo skioptične aparate, da nam istega za par predavanj posodijo. Tozadevne ponudbe na naslov: Savinjsko orlovsko okrožje Polzela.

Braslovče. Društvo kmetijskih fantov in deklet pod imenom »Zimzelen« se je ustanovilo v Orli vasi pri Braslovčah. Kakšnega duha je, ni treba še povdarjati, ako pravimo,

da so na ustanovnem sestanku delili »Jutro« in »Domovino«. Duševni oče je g. Plaskan, denarno so ga baje podprli še nekateri drugi, bivši samostojni veljaki, idejno, — no tu se bo pa lahko zajemalo iz raznih »Jutrovih« romanov.

Vzrok slabih uspehov na srednjih šolah je brezdvomno tudi slabo nadzorstvo nad dijaštvom. Kino, kavarne, veselice, promeniranje po noči itd. so slabi vzgojitelji naše mladine. Prosimo g. profesorje tozadevno strožjega nadzorstva, posebno nad dijaštvom nižje gimnazije in meščanske šole.

Šoštanj

Miklova Zala. Ker je že sedaj izredno zanimanje za to krasno igro iz časa turških bojev, naznanjamo, da se bo uprizorila na našem začasnem odru v hotelu Union v nedeljo dne 18. in 25. aprila ob pol 3. pop. Uredite že sedaj svoja polja tako, da ne boste zamudili te redke prilike videti res nekaj lepega.

Izobraževalno društvo ima danes po večernicah občni zbor v začasnih hranilniških prostorih v župnišču. Ker se bo podal natančen pregled o vsem ogromnem delu pri stavbi našega Društvenega doma v preteklem letu in tudi predložili vsi računi, se ga naj prav vsi, ki z zanimanjem sledijo našemu delu, gotovo udeležijo. Tukaj je mesto, kjer naj vsak član pove svoje pomisleke in nasvete.

Mohorjeva družba. Tudi pri nas je znatno naraslo število udov. Dosedaj jih je 210, a lani je bilo samo 170. Danes je zadnji dan in se še lahko prijavite.

Smrtna kosa. Včeraj jutraj je nenadoma umrl znani pek v našem mestu g. Filip Gande. Zadel ga je kap. Predlansko leto se je pa utopila njegova žena. Žalosten slučaj.

Šmarje pri Jelšah

Materinski dan. Brez dvoma je bila proslava materinskega dneva v tukajšnjem Katoliškem domu najlepša prireditev, kar jih je dosedaj v Šmarju bilo. Ni sicer bila nikakoli pompozna manifestacija, vendar je bila po svoji domačnosti in prisrčnosti nadvse prijetna prireditev. Točke, ki so bile raznolične in izbrane, so vse skupaj izražale samo hvalo našim materam. Slavnostni govor, ki je bil res globok in ljubezni do matere poln, je imel gospod kaplan Strmšek. Deklamacije, lepa živa slika »Na grobu mamice«, spremljana s petjem, simbolična vaja ob petju pesmi »Gor čez izaro« in dramatični prizor »Vrnitev« so tvorile prvi del sporeda; med odmori je igral klavir. Igra »Vestalka« je zelo ugajala, posebno vsled tega, ker so igralke zraven dobrega nastopa, v obleki dobro zadele rimsko žensko nošo. — Izvršil se je tudi slovesen sprejem članice orliškega krožka s slovesno obljubo.

Umrla je v torek 23. t. m. gospa Helena Petrič, soproga bivšega tukajšnjega davčnega uslužbenca Ludvika Petriča. Pogreb je bil v četrtek na Marijin praznik.

Šolarska prireditev. V nedeljo 28. t. m. priredi šolska mladina tukajšnje osnovne šole igro »Kraljična z mrtvim srcem«. Dobiček je namenjen za nabavo knjig revnim šolarjem.

Murska sobota

Pogreb ustreljenega Juga. Na Marijin praznik se je vršil izpred soboške bolnišnice mrtvašnice pogreb na meji pri Trdkovi ustreljenega finančnega stražnika Juga. Tako lepega pogreba še ni zlepa imel noben državni uradnik. Pogreba se je udeležilo s prav rednimi izjemami vse soboško uradništvo z g. glavarjem na čelu. Prav posebno številno pa so bili zbrani pokojnikovi stanovski tovariši iz to ne samo soboški, marveč tudi iz drugih krajev ob meji so prihiteli, da izkažejo nesrečnemu tovarišu poslednjo čast. Darovali so mu tudi več vencev in poskrbeli za pretresljivo žalostinko ob grobu. Udeležilo pa se je pogreba tudi več domačinov. Soboška občina je dala brezplačno na razpolago svoj mrljiški voz. Pogrebne molitve je v spremstvu g. kaplana in g. kantorja opravil g. dekan in kanonik. Nad vse pretresljiv je bil pogled na pokojnikove domače, ki so prišli iz Štajerj, da se poslovo od svojega sina oz. brata. Vsi navzoči so globoko sočustvovali z jokajočo materjo, ki se ni mogla ločiti od groba svojega nesrečnega sina. Nobeno oko ni moglo ostati suho pri tem pretresljivem pogledu. — Uživaj sladko večni pokoj, nesrečni tovariš!

Poizvedbe. Dosedaj še ni bilo mogoče izslediti krivca, ki je Juga ustrelil, ker je najbrže pobegnul čez mejo. Poizvedbe so v polnem teku.

Drž. posredovalnica za delo v Murski Soboti bo ukinjena, in to ne, kakor se je prvotno mislilo, prvega maja, marveč že 1. aprila. Nič niso pomagale vse intervencije in prošnje. 20—25 tisoč prekmurskih sezonskih delavcev ne bo vedelo, kam se obrniti. Že tako je velika brezposelnost, kakšna pa bo šele sedaj. Soboška občina se, kakor smo zvedeli, brani prevzeti v svoje roke agende delavske posre-

Tvrdba F. Meršol nasi

se nahaja sedaj WOLFOVA ULICA št. 5.

Priporočila veliko zalogo ženskih ročnih del, vseh vrst volne, svile, D. M. C. preje in bombaža, rokavice, nogavice, pletenice, žepke in vezanice. Predtiskanje ročnih del.

Ustanov. 1887.

Ustanov. 1887.

dovalnice, češ da tega ne zmore vsled prevelikih stroškov, ki jih ji je napravila zadnja povodenj in pa vsled elektrifikacije, ki je v naštir. V petek se je vršil v Mariboru sestanek glede mariborske delavske posredovalnice, na katerega je šel tudi tukajšnji vodja del. borze. Upamo, da bo uspel, da bi mariborska del. posredovalnica imela svojo ekspozituro v Murski Soboti. O stvari bomo še poročali.

Primorsko

20letnica krezoškoča dr. Sedeja. Dne 25. t. m. je poteklo 20 let, odkar je bil goriški knez nadškof dr. Francisek Borgia Sedej slovesno nameščen v svoji metropoliji. Od teh 20 let jih je bilo 12 burnih in izredno težkih. Bog blagoslovi njegove trude in mu daj doživetih obile sadove!

60letnica msgr. Ivana Rojca. Dne 26. t. m. je praznoval tolminski dekan msgr. Ivan Rojec 60 letnico svojega rojstva. Slavljenec spada med najodličnejše moze slovenske Goriške, katere prebivalstvu je veljalo vse nemurno njegovo delo. Rojen je bil msgr. Rojec v Trstu kot sin sovedenjskega občana, ki je pa bil v službi pri Tržaškemu Lloydju. Šole je dovršil v Gorici in bil l. 1890. posvečen v mašnika. Služboval je v Solkanu, Biljah in Mirnu, od l. 1915 pa je župnik-dekan v Tolminu. Javnega dela se je udeleževal že kot bogoslovec pod dr. Mahničem; kasneje je bil osební prijatelj dr. Kreka. Lotil se je združništva kot rešilne poti za delavno ljudstvo; l. 1898. je ustanovil v Biljah »Združeno opokarno«, ki je pa vsled nezrelosti zadrugarjev prešla žal v zasebne roke; zgradil in uredil je potem tudi nadškofijsko opokarno na Dombravi pri Prvačini, ki kar najlepše prospeva. V Mirnu je Ivan Rojec ustanovil »Čevljarsko zadrugo«, ki mu je prizadela neizrekljivih skrbi in naporov, ki pa daje danes dela do 100 domačim ljudem in izdeluje nad 20.000 parov čevljev na leto. Dalje je ustanovil več združnih denarnih zavodov, ki krepko stojijo. To obsežno delo na gospodarskem polju pa Rojec ni oviralo, da ne bi s še večjo vnemo skrbel in delal za versko probujo ljudstva in za povzdigo njegove izobrazbe. Ivan Rojec je bil pa tudi odločen in značajan politični delavec; načeloval je goriški SLS in bil več let deželni poslanec. Začasa vojne ni počival, marveč je kot škofijski komisar obiskoval goriške begunce širom bivše Avstrije in se zanje zavzemal pri oblasteh. Iz Zadlaza je hodil v Tolmin maševat — streljaj od laških strelskih jarkov. Tu je zbiral otroke in jih poučeval v krščanskem nauku, branil ljudstvo pred vojaškimi oblastmi in bil dušni pastir vojakom, kadar ni bilo vojaškega duhovnika. Bil je pravi oče tudi italijanskim ujetnikom, ki so jih od tam vodili v notranjost. Tega mu tudi italijanske civilne in vojaške oblasti ne pozabijo in uživa pri njih največje spoštovanje. Po vojni se je Ivan Rojec takoj vrnil v Tolmin in zastavljal vse svoje moči za obnovitveno delo. S svojima kaplanoma je brezplačno oskrboval verski pouk na učiteljsku in obnovil verske organizacije. L. 1921. je bil imenovan za častnega kanonika goriškega kapitlja ter dobil obenem naslov monsignor. Bog mu je ohranil krepko zdravje do danes in njegovi Primorci upajo, da ga bodo imeli še dolgo dolgo med seboj. Msgru. Rojcu tudi naše najiskrenejše častitke!

Goriški novomašniki. Na Marijin praznik je knez nadškof dr. Sedej v svoji kapeli posvetil v mašnike gg. Ivana Juvančiča iz Bovca, Petra Sorlija iz Grahovega in Ivana Simona iz Crauglia v Furlaniji.

Smrtna kosa. V Zagorju na Krasu je umrl Matija Fatur, dolgoletni župan gostilničar in trgovec. Bil je blag mož in poštena duša. Pokopal ga je njegov brat, radovoljski dekan ob ogromni udeležbi prebivalstva.

Za učiteljstvo

PEVSKI ZBOR SLOVENSkih UČITELJEV. Jeseni 1924 ustanovilo je Društvo učiteljev glasbe pevski zbor, katerega člani so izključno učitelji in učiteljice iz ljubljanske in mariborske oblasti. Učiteljski zbor je imel tekom zime več pevskih vaj, ki so navadno trajale dva do tri dni in svoj prvi nastop je določil za 10. in 11. aprila. V teh dveh dneh se vršila dva koncerta pevskega zbora slovenskega učiteljstva in sicer prvi koncert v soboto dne 10. aprila ob 8 uri zvečer, drugi pa v nedeljo dne 11. aprila ob 3 uri pop. Poleg učiteljskega zbora nastopijo tudi srednješolski zbori iz Ljubljane. Glavna točka koncertnega sporeda je Saltnierjeva Jefejeva prisega za soli, zbor in orkester.

Čevlji za veliko noč!

Otroški špangerčki in sandale . . . Din 25.—
Damski ševro vseh velikosti . . . Din 159.—
Moški najtinejši boks Din 165.— do Din 219.—
In vsi drugi čevlji in nogavice najceneje pri
»Voika« LJUBLJANA — KREKOV TRG,
NASPROTI MESTNEGA DOMA!

Cerkveni vestnik

BOGOSLUŽNI RED NA CVETNO NEDELJO.

V stolnici.

Ob 9 blagoslov oljk in procesija, ob 10 se bere Gospodovo trpljenje, ob 10 slovesna sveta maša, med katero se poje pasijon. — Ob 1/4 popoldne sv. Križev pot, postna pridiga in litanije.

V cerkvi Mar. Oznanenja.

(Pri frančiškanih.)

Ob 9 blagoslovljenje oljk; po blagoslovu tiha sv. maša, med katero se bo bralo trpljenje Gospoda našega Jezusa Kristusa. — Popoldne ob 3/3 sv. Križev pot; ob 3 krščanski nauk in litanije. — Veliki terek: ob 6 zvečer postna pridiga.

Naše dijaštvo

Ribniška podružnica SDZ ima svoj sestanek v četrtek dne 1. aprila ob 10. uri popoldne v dvorani Izobraževalnega društva v Ribnici. Člani, udeležite se sestanka v polnem številu! — Odbor.

Kamniško dijaško počitniško društvo »Bistrica« bo imelo svoj redni občni zbor v sredo dne 31. marca ob 1. uri popoldne v Društvenem domu v Domžalah. Občni zbor je velike važnosti za počitniško delovanje; zato naj pridejo vsi člani in članice. Sekcijski načelniki pripravite poročila in pripeljite vse svoje člane in članice. — Predsednik.

Počitniška zveza. Na zadnji seji se je odbor takole sestavil: predsednik: Miloš Stare, podpredsednik: Pokorn Mirko, tajnik: Valand Milan, blaginjak: Jeglič Stanko. Odbor je sklenil sklicati po velikonočnih počitnicah širšo sejo, na katero bi prišli delegati društev in tovariši, ki se zanimajo za delo v počitnicah. Prosimo da se društva reorganizirajo v smislu pravil P. Z., ki so bila predlanskim razposlana, da ne bodo obstojale razlike kot dosedaj. Na sestankih ali na obč. zboru v velikonočnih počitnicah se posvetujte o delu, o potovalni listini, da bodo prišli delegati na širšo sejo tudi s kakimi predlogi. Tajniki naj naznanijo odbore in kdaj je bil izvoljen na naslov: Počitniška zveza, Miklošičeva c. 5, Ljubljana. — Odbor P. Z.

Dopisi

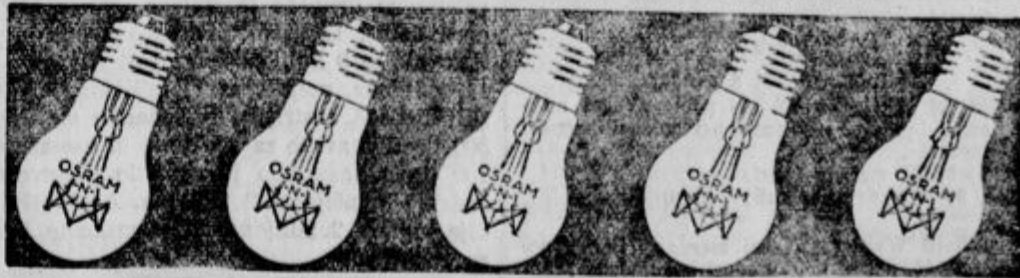
Gornji Logatec. Prelepo je uspela akademija v proslavo Materinskega dne, ki jo je priredilo tukajšnje katol. prosv. društvo v četrtek dne 25. t. m. S pozdravno deklamacijo »Mamici zlati na materinski dan« otvorilo je ljubko dekletce akademijo. — Sledila je pesem »Oj hišica očelov«, pri kateri smo po dolgem odmoru zopet slišali naš pevski zbor; sedemnajstletno dekletce je deklamiralo Srdenkovo »Pesem sedemnajstletne«, nato je v vznesenih besedah domači g. župnik orisal pomen tega dne zlasti za nas Slovence. Alegorična deklamacija »Vrnitev« je bila tudi še precej pogodena, nekoliko slabše je bila druga alegorična deklamacija »Sirota Jerica«. Končno je sledilo skioptično predavanje »Judita« in »Devica Orleanska«, kot nameček pa je dodal naš pevski zbor še dve pesmi. Vodopivčev »Le plakaje in Ocvirkovo« Na vsi fantje pojejo. Dvorana je bila natlačeno polna, predvsem mater in otrok, pa tudi drugih gledalcev, sledili so vsi z velikim zanimanjem celemu sporedu. Končna sodbja je pa bila: Slovenska mati, ti zaslužiš za svojo počitvovalnost in ljubezen, da se ti oddolžimo s takimi slavji, saj se ti imamo za Bogom največ zahvaliti za to, kar smo.

Laško. Proslavo Materinskega dne je priredil orliški krožek v Laškem v društveni dvorani na Marijin praznik ob 4. uri popoldne s peštrnim sporedom. Po pozdravu je bil govor o Materinskem dnevu. Nato je sledila deklamacija p. Krizostom: »Materina pot«. Ob petju »Slovenka sem, Slovenka čem ostati« so izvajale članice krožka skupinsko vajo. Izvajanje je bilo dobro. Izredno nas je presenetila alegorična deklamacija »Roža skrivnostna«, ki jo je deklamirala z globokim čustvom gđ. Perkova. Štiri deklice, kostimirane kot letni časi, so proslavile Materinski dan. Končano se je poklonila skupina članic in gojenk v kroju Materi nebes in zemlje. Prenovljenemu orliški krožku vsa čast, da se je zavzel za proslavo Materinskega dne.

Knjige in revije

Jutranja zvezda. H. Rider Haggard. Iz angleščine prevel P. M. Černigoj. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Pravkar je izšel 21. zvezek Ljudske knjižnice, ki obsega krasno Haggardovo povest Jutranja zvezda. Kdor je čital Haggardove povesti: Roža sveta, Dekle z biseri, Salomonovi rudniki. V deveti deželi itd., ta si bo gotovo poželil čitati tudi Jutranjo zvezdo, ki ima, četudi je zavita deloma v pravljico, ozašje staroegipčanske čarovnije, vendar nekaj zgodovinske ozadja in nam mojstrsko opisuje značaje, navade in življenje starih Egipčanov ki so bili podvrženi velikemu vplivu svojih vedečevalcev in čarodejcev. Knjiga je okrašena z 16 celostranskimi, umetniškimi, na podlagi temeljitega študija staroegipčanskih razmer zasnovanimi slikami, ki jih je izvršil gosp. Podrekar. Poseben kras knjigo pa je naslovna slika v treh barvah. Cena za knjigo je kljub vsem prednostim izredno nizka in znaša Din 30 za broširan in Din 40 v celo platno vezan izvod.

Nova Osram žarnica

!! Edina svetilka bodočnosti !!
Pazite na novo obliko hruške.

Prosveita

RAZSTAVA SLIK A. TRSTENJAKA V MARIBORU.

Vendar smo po dolgem času zopet dočkali nekako umetniško razstavo. Iz tega pa, da je Trstenjak celo nekaj prodal, pa lahko sklepamo, da Mariborčani kljub svoji zanesenosti vendarle radi kaj novega vidimo. Tudi lepe stvari radi gledamo. Malo smo sicer zaostali in pojem lepote vsak po svoje prikojili, ali tega nam pač nihče ne bo zameril, če pomisli, da so umetnine kot čista lepota luksuz za nas reveže in drugič, da so naši umetniki postali že tako moški, da niti razstavljeni več nečijo. Da se pa za umetnost zanimamo, pa pričajo razni ilustrirani časopisi po kavarnah, ki morajo neprestano razkazovati svojo raznovrstno vsebino. Tujo umetniško hrano, bodisi dobro ali slabo s slastjo uživamo, za domačo umetnost pa niti ne vemo. Zato tudi tako »kritično« gledamo vsak pojav na tem polju. Tudi našega Trstenjaka bomo vzeli pod mikroskopsko in ga bomo obglavili, ako je sploh imel glavo in v njej dvojce zdravih oči, ko je hodil po širokem svetu.

Kaj nudi Trstenjak novega in pozitivnega v svojih delih? Kdor je videl, bo lahko povedal.

Problematična narava on žalibog ni. Srednje-šolec z nekoliko tehnične spretnosti napravi isto-liko »po naravi«, kot so Trstenjakovi portreti. Ako pa ima smisla za plastičnost, pa celo boljše. Oni, ki trdi, da ima čut za barvo, mu očividno dela krivico. Smisel za dekorativnost pa ima, kot skoro vsak impresionist, čeprav se tega ne zaveda. Ako bo ostal na tako »solidne« podlagi kot do sedaj, lahko upa, da mu bo naklonjena publika, ki je splošno prelena, da bi uživala umetnine, ki imajo malo več vsebine.

Slabost Trstenjakovih slik je v tem, da predstavljajo samo zastor več ali manj srečno dekoriran, za katerim pa nič ni.

Ako ima mož močno voljo — priden je baje zelo — bo začel študirati in gledati z odprtimi očmi. Umetniški čut, ki ga je do sedaj pokazal v par boljših akvarelih, mu bo pa pomagal ustvarjati umetnine, na katere bo lahko ponosen.

Njegovo naivno gledanje in stvarjanje je sicer zavidanja vredno, ali življenje je malo bolj resno. To spoznanje bo pa koristilo tudi umetniškemu delovanju našega mladega A. Trstenjaka.

Prosveita zveza

Prosveiti dan za Gorenjsko, Notranjsko in Litijsko dekanijo se vrši 18. maja 1926 v št. Vidu nad Ljubljano ob priliki, ko praznuje najstarejša naša prosvetna društva: Blaž Potčnikova čitalnica svojo 60 letnico in ko se bo blagoslovil novi Ljudski dom. Vsa prizadeta društva prejmejo v teh dneh okoliščine. Na velikonočni ponedeljek se vršijo v svojih natančnejših podatkih ustmeni razgovori, katerih se mora udeležiti društvo po enem delegatu. Sestanek se vrše 5. aprila dopoldan ob 9. uri: Za radovljiško dekanijo na Jesenicah v Kat. del. domu; za kranjsko in loško dekanijo v Kranju in Ljudskem domu; za kamniško dekanijo v Kamniškem domu; za moravsko dekanijo in del kamniške v Domžalah v Društvenem domu; za ljubljansko okoliščino v Akademskem domu na Miklošičevi ulici; za šmartnjsko dekanijo v Šmartnem pri Liti; za vrhniško in cerkljsko dekanijo v Dolenjem Logatcu. Na vse sestanke pride zastopnik pripravljavnega odbora, zato naj društva še ta teden določijo delegata.

Vrhniška. Igra »Kaj« se ponovi danes popoldne ob pol 4. uri. Občinstvo iz okolice vladno rabljeno.

Vit. V Društvenem domu danes ob pol osmih letos tretjič in zadnjič »Pasijon«. Prizori: 1. Zadnja večerja. 2. Na Oljski gori. 3. Pred Kajtom. 4. Pred Pilatom. 5. Pot na Golgota. 6. Jezus govori s križem. 7. Jezus umrje na križu.

Šiška. Kat. prosv. društvo vpripravi danes večer ob pol osmih v samostanski dvorani dramo s štirih dejanjih: »Po dvanajstih letih«. Vstopnice se dobe ves dan v predprodaji v dvorani.

Škofja Loka. Danes 28. t. m. se vrši v Društvenem domu veleznarstvo predavanje o Mont Blancu. Predava g. prof. Janko Mlakar. Številne skioptične slike bodo kazale kraje in krasote visokopokrajnih pokrajin. — Čisti dobček je namenjen zgradbi Aljaževske kapele v Vratih, v ta namen se tudi preplačila hvaležno sprejemajo. Začetek ob 4. uri popoldne.

Dobrova. Prosvetno društvo priredi 28. t. m. po večernicah skioptično predavanje o Rimu in preganjanju kristjanov v društvenih prostorih.

Borovnica. V Društvenem domu bo po večernicah predaval g. Oblak o ženi v svitu katoliške cerkve. Predavanje pojasnjujejo številne skioptične slike.

Šmartno pri Liti. Danes 28. t. m. bo po večernicah predaval dr. Potčnik o novejših francoskih svetnicah o Bernardini in Mali Tereziki. Predavanje bo bogato opremljeno s skioptičnimi slikami in se vrši v društvenem domu.

Loški potok. Prosvetno društvo priredi časi primerno predavanje o trpljenju Gospodovem po skioptičnih slikah. Predavanje ob 28. t. m. po večernicah v društvenem domu.

Dolenji Logatec. V nedeljo 28. t. m. se vrši po večernicah redni občni zbor prosvetnega društva. Na občnem zboru govori dr. Pintar.

Št. Jakob ob Savi. 28. t. m. ob 3. popoldne se vrši občni zbor Izobraževalnega društva. Na občnem zboru poroča dr. Sušnik.

Ljudski oder

v Ljubljani

Nedelja, 28. marca ob pol 4 popoldne: »Dekle z biseric, rimski igrokaz s petjem v petih dejanjih.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Nedelja, 28. marca ob 15. uri pop.: »Deseti brate. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. Zvečer zaprto.

Ponedeljek, 29. marca: »Pygmalion«. Red F. Torek, 30. marca: Zaprto.

Sreda, 31. marca: »John Gabriel Borkman«, premijera. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Nedelja, 28. marca ob 15. uri pop.: »Večni mornar«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 29. marca: Zaprto.

Torek, 30. marca: »La Wally«, premijera.

Rihard Wagner: »Večni mornar«. Danes popoldne ob 15. uri se poje v operi kot ljudska predstava po znižanih cenah Wagnerjeva romantična opera »Večni mornar« s sledečimi solisti v glavnih vlogah: ga. Zaludova-Senta, Večni mornar: Holodkov, Erik: Orlov, Dalant: Rumpelj. V drami pa se igra ob istem času Golijeva dramatizacija Jurčičevega romana »Deseti brate.

Narava in ljudje

ALI SE MORE SNOV SAMA VZGATI.

To navidezno brezpomembno vprašanje je stopalo čedalje bolj in bolj v ospredje, ko so se začele dogajati vedno večje nesreče po posameznih rudnikih, zlasti pa na ladjah, ki so bile na odprtem morju radi tega izročene neizogibni pogubi. Dokler ni francoski kemik Lavoisier razložil glavnih momentov pri gorenju, do tedaj si niso vedeli prav nič pomagati. Šele potem so začeli z natančnejšim raziskovanjem in profesorju Rednerju se je posrečilo ugotoviti večino še danes veljavnih zaključkov. Dognal je, da se pri tem, ko kako telo oksidira, tudi zelo segreva in se tako približuje svojemu vnetišču. Vsa ona telesa z nizkim vnetiščem so torej zelo nevarna, ako so izpostavljena oksidaciji. Ker gorenje ni prav za prav nič drugega nego eksplozivna oksidacija, so temu podvržena tudi mnoga telesa, ako jih zdrobimo v fin prah. Zlasti premogov prah se silno rad sam od sebe vname, ker je vsak delček posebej izpostavljen oksidaciji. Razne žveplene spojine se na samem zraku zopet tako segrejejo, da se tudi same vnamejo. Ako postane seno vlažno, se razvije v njem takozvane termo-bakterije, ki povzročajo temperaturo takoj na 70 stopinj Celzija. Radi tega se seveda seno jako hitro vname. Poleg teh kemičnih in organskih vplivov na vnetišče pa je važen tudi mehanski vpliv, ko se nad različnimi kovinami na površju zgoščujejo plini, ki povzročajo nenadno vnetje.

KAKO HITRO SE MNOŽE ŽIVALI.

Ako malo natančneje razmislimo o tem, pridemo do neverjetnih števil, ki se pa z dejanskim stanom v naravi ne bodo skladale. Lisica v naših krajih vrže na leto 4—5 mladičev in to več let zaporedoma. Ako hočemo izračunati njeno potomstvo in vzamemo v poštev, da en lisici par vrže tekom celega svojega življenja samo šest mladičev in od teh tri samce in tri samice in da ti trije pari naslednje leto zopet enako število mladičev vržejo, tedaj dobimo po preteku desetih let 118.098 potomcev. Ta številka bi pa bila mnogo večja, ako bi upoštevali pravo rodilno zmoglost. In med tem ko lisica vrže na leto samo 4—5 mladičev, jih zajec 8—10, miš in njene sorodne vrste pa celo do 30. Še večja števila dobimo potem pri ribah, kjer leže en sam krap 3—700.000 jajčec na leto. Naravnost neverjetno pa je, da producirajo trihine in trakulje do 100 milijonov jajčec. Na prvi pogled nerazumljivo razmnoževanje nam bo takoj razumljivo, ako pomislimo, da služijo manjše živalice vedno večjim v hrano. Če vzamemo torej to v poštev in pa dejstvo, da živijo tudi človek neizmerno pokonča, je naravnost nujna taka hiperprodukcija v živalskem svetu, če se hočejo posamezne vrste vsaj v to-

likem številu še ohraniti, v kakršnem so danes zastopane.

RUMENA BARVA.

V naravi velja ta barva za najbolj strupeno, neprijetno in odbijajočo. Vse živali brez izjeme se izogibljejo kolikor mogoče tako barvanim rastlin in živali. Res so med rastlinstvom najbolj strupeni zastopniki ravno rumeno obarvani kakor so: rumeni naprstnik, kaluznica, zlatica, nagnoj in mnogo drugih. Tudi med živalstvom nahajamo one, ki izločajo jedke strupene sokove rumeno pisane. Močnada se ne bo nobena druga žival dotaknila, ker bo opozorjena po njegovih rumenih pegah. Tudi strupeni tritoni imajo na trebušni strani vse polno rumenkastih lis. Kaj pomaga živali, ako je v svojo obrambo strupena, pa tega njeni sovražniki ne vedo. Že prvi ugriz, na podlagi katerega bi se ugotovilo, da so te in te vrste strupene, že lahko tako škoduje, da tudi strupena žival sama pogine. Radi tega rabijo strupene živali nujno še varovalne obleke, da se tudi pred morebitnimi takimi ugotovitvami obvarujejo. In morda ni samo slučaj, da velja tudi pri ljudeh rumena barva kot znamenje strupenega sovraštva.

KAČE KOT ISKALKE TOPLIH VRELCEV.

Različni zoologi so že mnogokrat našli večje število kač na takem prostoru, ki ni bil zanje prav nič ugoden in brez solnca, pa si niso znali nikdar prav razložiti. Francoz Madeuf se je tudi s kačami zelo pečal, zlasti z njih strupom, katerega svojstva je natančno proučeval. V ta namen je delal vedno ekskurzije in nabiral vsakovrstne strupene kače. Končno jih je lovil tudi v pokrajini Dordagne, v bližini vulkana Mont Dore. Naenkrat je opazil v nekem malem prostoru celo množico kač in sicer na takem prostoru, na katerem bi jih sploh ne pričakoval. Preiskoval je ves teren, a ni mogel ničesar najti, kar bi mu pojasnilo ono lego kač. In čeravno jih je vse polovil, jih je naslednje leto prav na dotičnem kraju našel celo množico. Stvar mu je postajala čedalje bolj zagonetna. Slučajno so ravno tam gradili železnico in začeli kmalu potem tudi na onem kraju kopati. Tudi delavci sami so priznali, da še niso nikjer videli toliko kač skupaj kakor tu. Ko so tako dalje kopali, so nenadoma prišli do toplega vrelca 47 stopinj Celzija. Madeuf je takoj nato dognal, da so kače silno občutljive za zemeljsko temperaturo in da začutijo vsako najmanjšo temperaturno diferenco v tleh, radi česar tudi takoj doznajo za vse tople vrelce, ki so pod zemljo, ako pa seveda niso pregloboko.

Zanimivosti

Naša zemlja.

Casopis »Geopolitika« prinaša članek Al. Fischerja, kjer pravi, da je trajalo po vojni povzročeno prekinjenje normalnega naraščanja prebivalstva od jeseni 1. 1914. do prve polovice 1. 1923. Prebivalstvo Francoske, Belgije in Srbije se je pričelo manjšati že 1. 1914., prebivalstvo Nemške, Avstro-Ogrske, Rusije in Anglije 1. 1915. Samo Anglija in Italija sta zdržali do 1. 1917., kar pa gre deloma na račun povratka velikega števila ljudi iz Amerike, Turčije in drugod.

V začetku 1. 1917. je bilo kljub vojni prebivalstvo zemlje za 26 milijonov večje, kakor 1. 1914. Nato pa je izbruhnila strašna epidemija »španske bolezni«, ki je razsajala posebno v Aziji in Indiji, pobrala je v 1918. letu nad 20 milijonov ljudi. Bolezen še ni prenehala, ko je izbruhnila lakota na Ruskem. Vsled tega se je zmanjšalo prebivalstvo zemlje v 1919. letu za nadaljnjih 7 milijonov.

Tekom vojne je umrlo 19 milijonov vojakov, to je 1/10 prebivalstva naše zemlje. Po številu žrtev je svetovna vojna najtežja izmed vseh dosedanjih. (Vojne vsega XIX. stoletja so zahtevale le 4 milijone ljudi.) Vendar pa je vplivala manj na nazadovanje prebivalstva, kakor n. pr. 30 letna in nekatere druge vojne.

Pred vojno je naraščalo prebivalstvo zemlje letno za 16 milijonov, prebivalstvo Evrope same pa za 6 milijonov. Po vojni je pričelo naraščati prebivalstvo šele 1. 1920. in sicer za 2% letno. Celotno človeštvo se je pomnožilo za 7, Evropa sama za 2 milijona. Pozneje so številke vedno naraščale in lani je že prehitelo število vsega človeštva številke iz leta 1914. za 62 milijonov! Evropa je dosegla lani svojo predvojno naseljenost, a njeno prebivalstvo je drugače razdeljeno, kakor je bilo pred vojno. Ljudstvo Sovjetske Zveze je nazadovalo za 9 milijonov, francosko ljudstvo za 1 1/2 milijona, poljsko za 1/2 milijona, latvijsko za 600 tisoč, avstrijsko (v sedanjih mejah) za 300 tisoč, litavsko za 200 tisoč in estonsko za 100 tisoč. Nasprotno je naraslo prebivalstvo sedanje Nemčije za 2 milijona, Anglije in Indije tudi za 2 milijona, Nizozemske in Grške za 1 milijon.

**Kupujte srečke
za Orlovski stadion!**

Fine površnike

za gospode, priporoča tvrdka

A. KUNC, LJUBLJANA

po zelo zmernih cenah.

Ostanejo nam samo domneve, ker ne pridejo bližje, kot vojno pomembni izumi v javnost. Saj se ne sliši nič več o sličnem lanskem izumu prof. Walla in Grindell Matthews. Velike države pokupijo odkritje in ga shranijo za bodočnost.

Moderni alkimisti.

Trem učenjakom se je baje posrečilo razbiti atome in izpremeniti en element v drugega. Prvi je bil berlinski profesor Miethe, ki je baje z razbitim atomom napravil zlato iz živega srebra; japonski kemik Nagaoka je Miethejevo metodo zelo izboljšal in z manjšimi stroški dosegel isti uspeh. Sedaj se jima je pridružil še nizozemski učenjak Karssen s svojim tovarišem Smithsom. On sicer ni alkimist, ne poskuša izdelovati ravno zlata iz drugih kovin, vendar pa so njegovi poskusi alkimistovskim prav sorodni.

Podlago vsem tem poskusom je dal Anglež Rutherford, ki je dognal pravo bistvo atomov. Spoznal je, da ti najmanjši delci vsake snovi vendar niso nekaj popolnoma enotnega in neločljivega, ampak, da obstoje iz trdnega jedra in neštevilnih elektronov, ki krožijo okrog njega. Od števila teh elektronov zavisi v glavnem narava vsakega elementa. Po številu elektronov so pa zlato najbližje živo srebro, živemu srebru svinec. Če se komu posreči odstraniti iz atomov živega srebra gotovo množico elektronov, bo iz njega nastalo zlato. To se je baje posrečilo Mietheju in Nagaoki. Seveda sta z ogromnimi stroški »ustvarila« le majhno mrvico zlata.

Nizozemec pa sta razbila atome svineca in izpremenila svinec v živo srebro. Živega srebra je bilo sicer tudi bore malo, toliko pa le, da sta ta pojav lahko z navadnimi kemičnimi sredstvi dokazala. Izpremembo sta dosegla — kakor Miethe pri živem srebru — z izredno močnim električnim tokom, ki sta ga napeljala skozi raztopljeni svinec. Ko je električni tok tekel skozi svinec štirideset ur, so se pokazali prvi sledovi živega srebra.

Karssen in Smiths sta poskusila še nekaj drugega: izpremeniti svinec v talij. — Talij je težka kovina, ki je na zemlji prava redkost in ki jo je pred več desetletji odkril Anglež Crookes. — Ko je električni tok dvanajst ur tekel skozi svinec, so se posamezni atomi že izpremenili v talij.

No, pridobivanje zlata iz drugih kovin pač ne bo imelo kdaj praktičnega pomena in ne bo povzročilo na denarnem trgu liste revolucije, kot so se je že zbal Amerikanci. Ampak kot znanstven eksperiment je pa izredno zanimivo. Elementi niso več elementi.

Zdravstvo

KAKO SE VARUJEŠ INFLUENCE.

Da se obvaruješ influence, se priporoča naslednjih deset zapovedi:

1. Zjutraj si izperi zobe, usta in grlo z lahno rudečo raztopino hipermangan - kislega kalija. Uporabljalj mlačno vodo.
2. Na cesti, v vlaku, na cestni železnici, sploh kjer je mnogo ljudi, malo govori. Morda drži pri govorjenju robec pred ustmi.
3. Na stanovanju, v pisarni in sploh, kjer dalje časa bivaš, skrbi za dober zrak. S strankami, s katerimi imaš opravka, ne pridi preblizu skupaj.
4. Pred obedom si umij roke, izperi usta, rabi lastno jedilno orodje in ne pij iz tujih kozarcev.
5. Mnogo se giblji v svežem zraku. Ob lepem vremenu poišči solnčni kraj. Ob mrzlem vremenu se toplo obleči in varuj noge pred mokrato.
6. Ogiblji se zaprtih prostorov, v katerih ljudje po več ur dihaajo in kašljajo.
7. Javnih telefonov, zlasti v kavarnah in hotelih, ne uporabljalj, ali pa vsaj očisti govorilno ponovico z robcem.
8. Ne nastavljalj se pri blagajnah, posebno ne ob vlažnem vremenu. Zelo se varuj okužive pri brivcih. Kadar imaš opravke z bankovci, si večkrat čez dan umij roke.
9. Če si se prehladil, pojdi po možnosti takoj v posteljo. Uživaj ruski ali lipov čaj, da se obvaruješ razvika bolezni.
10. Predno greš spat, si kakor zjutraj izperi usta, zobe in grlo. Mesto hipermanganove raztopine lahko vzameš tudi dvaodstotno vodikovo superoksid-raztopino.

V nogradni ki!

1867

Poznate gumijaste trakove za cepljenje vinskih trt

PIRELLI

dobite po tovarniških cenah pri glavnem zastopstvu za SHS

ZAGREB, Samostanska 1.

Gospodarstvo

Občni zbor Trgovske banke d. d. v Ljubljani se je vršil dne 26. marca 1926, kjer je bilo dve tretjini delniške glavnice zastopane. Iz poročila upravnega sveta posnemamo, da se je ta naš domaći zavod tudi o letu 1925 zelo lepo razvijal ter da so se zlasti vloge izdatno in sicer skupaj za okroglo 28.000.000 Din po- višale, kar dokazuje posebno zaupanje vloži- kov do tega zavoda. Skupne vloge znašajo se- danj preko 126.000.000 Din. Čisti dobiček znaša 2.140.791.16 Din, od kojega se bode 1. aprila tega leta plačala dividenda po 9 Din za del- nico. Rezerve so se dotirale z zneskom 650 ti- soč dinarjev tako, da znašajo sedaj 5.100.000 dinarjev in so presegle že eno tretjino delni- ške glavnice 15.000.000 Din. Tako centrala, kakor tudi vse podružnice so dosegle prav lep uspeh ter je ta zavod, pri katerem je udele- žen večji del naših trgovcev in obrtnikov, z zaključkom leta 1925 lahko popolnoma zado- voljen.

Občna zbornica. Strojilna, lesna in kemična industrija d. d. na Polzeli pri Celju dne 12. aprila (ob 10.) v prostorih ljubljanske podruž- nice Jadr. pod. banke (bilanca, volitev uprave in nadzorstva); Milarna in svečarna d. d. v Ljubljani 16. aprila (ob 17.) v Gospodarski zvezi (bilanca in dopolnilna volitev).

Izpremembe v trgovinskem registru. Vpi- sale so se nastopne tvrdke: Harlander in Ko- vačič, trgovina z mešanim blagom na Jese- nih; Toma Bujaš in drug, trgovina z vinom na debelo v Ljubljani; J. Hutter in drug, tek- stilna tvornica v Mariboru; Hribar & Co., slam- nikarstvo v Domžalah, Alojzij Vavpotič, družba z o. z. (5000 Din), pekarstvo v Šmarci pri Kamniku; Jugoslovanska tvornica nepre- močljivih predmetov Elsingar in sinovi, družba z o. z. (240000) v Zalcu; izbrisali sta se tvrdki: Jadransko-p. dunavska banka, podružnica Celje in Rupena & Co., lesna in ogljarska in- dustrija v Mirni peči (ker se je podjetje opu- stilo).

Ljubljanska borza za blago in vrednote. I. redni občni zbor te velevalne gospodarske institucije se vrši dne 29. t. m. ob 16. v borznih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Po- zdrav predsednika, določitev 3 overovalcev in 2 zapisničarjev ter poročilo borznega sveta o posl. letih 1924 in 1925. 2. Poročilo tajništva. 3. Poročilo finančnega odbora. 4. Odobritev bi- lance in absolutorij borznemu svetu. 5. Voli- tev 7 članov borznega sveta, 5 članov fin. od- bora in dopolnilna volitev 12 članov borznega razsodišča.

Uradni kurzi za mesec april 1926. Finan- čno ministrstvo je odredilo za mesec april sle- deče uradne kurze: napoleonor 218 Din, tur- ška lira 247, angl. funt 276, dolar 56.60, ka- nadski dolar 56.35, nemška marka 13.50, polj- ski zlat 7, šiling 7.98, 100 francoskih frankov 205, 100 švic. frankov 1093, 100 lir 228, 100 belg. frankov 230, 100 hol. goldinarjev 2270, 100 lejev 24, 100 levov 40, 100 danskih kron 1480, 100 šved. kron 1520, 100 norv. kron 1200, 100 pezet 800, 100 drahem 80, 100 Kč 168, milijon madž. kron 795.

Obtok avstrijskega kovanega drobiža v obmejnih krajih. Gremij trgovcev za politični okraj Slovenjgradec in Prevalje opozarja, da se nahaja v obmejnih krajih v obtoku avstrij- ski kovan drobiž za 10 grošev, ki se izdaja kot enakovreden 1 Din, kar pa ni res, ker je vre- den samo približno 80 par.

Naš izvoz v Solun. V letu 1925 je prišlo v Solun iz naše države 16.440 vagonov blaga (leta 1924 14.250 vagonov in 1923 7630 vago- nov). Ugotoviti pa je treba, da je tu upošte- vano tudi tranzitno blago iz Ogrske in nekaj iz Češkoslovaške (skupaj ca 1640 vagonov). Nazadoval je naš izvoz goved, zlasti pa lesa. Solun letno uvaža 10.000 vagonov lesa, trg pa so nam popolnoma vzeli Romuni. Narastel pa je izvoz naših rud skozi Solun, pa tudi pše- nice, koruze in ječmena. Skozi Solun gre tudi velik del našega izvoza v Levanto.

Konferenca o svobodnem izvozu kož. Te dni se vrši v Beogradu v ministruvstvu trgovine in industrije konferenca o svobodnem izvozu kož, katere se udeležijo tudi interesirana trgo- vina.

Delegacija trgovcev v trgovinskem mini- strstvu. Te dni bo ministru trgovine in indu- strije dr. Krajača večja delegacija trgovcev (zastopana bo tudi zveza trgovskih gremijev Slovenije) predala spomenico o zaključkih lanskega kongresa trgovcev, ki se je vršil v Zagrebu. Ob tej priliki se bodo delegati po- svetovali tudi o položaju trgovine v državi.

Povišanje carinske ležarine. Iz Beograda poročajo, da je finančni minister povišal ca- rinsko ležarino. Za blago iztovorjeno v carin- skih skladiščih od 0.05 na 0.10 Din z zlatu za 100 kg brutto teže in za vsak dan; za blago, nameščeno v carinskih skladiščih, če je eks- plozivno od 0.20 na 0.40 zl. Din, za ostalo bla- go od 0.10 na 0.20 zl. Din, kar stopi v veljavo 1. aprila letos.

Amerikanski interes za Srednjo Evropo. Poročali smo že o ustanovitvi tkzv. »Holding« družb (t. j. družb za nakup in posest efektov za Evro. Sedaj pa javljajo z Dunaja, da se bo ustanovila taka družba tudi za Srednjo Evropo s kapitalom 30 milijonov dolarjev, pri kateri bi bili udeleženi predvsem Morgan Livermore & Co., nadalje Kellog & Co. Družba bi obdelavala trg z Dunaja ali iz Prage.

Avstrija in Jugoslavija. Z Dunaja prih- ajajo glede trgovinske pogodbe med Avstrijo in Jugoslavijo vznemirljive vesti. Agrarci v Av- striji zahtevajo, da se poviša carina na uvoz kladne živine. Ker pa je ta postavka v lanski pogodbi med našo državo in Avstrijo ve- zana, zahtevajo agrarci, da je treba trgo- vinsko pogodbo odpovedati. Proti temu pa je avstrijska industrija zaradi koristi, ki jih ima od te pogodbe.

Razširjenje avstrijskega gospodarskega področja. Avstrijski gospodarski krogi se za- radi hude krize in v zvezi s tem velike brez- poselnosti vedno bolj intenzivno pečajo s pro- blemom razširjenja avstrijskega gospodar- skega področja ali potom carinske oz. slične zveze nasledstvenih držav ali pa potom pri- ključitve k Nemčiji. Ravno sedaj zbira toza- deven material dunajska trgovska zbornica. — Avstrijski načrti zadevajo v živo tudi nas in zato bomo ta problem obširno zasledovali.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljub- ljani sprejema do 2. aprila t. l. ponudbe za do- bavo 24 komadov svetilk za lokomotive, za dobavo 11.500 kg železne pločevine, za dobavo klingerit plošč; do 6. aprila t. l. za dobavo 5 komadov cirku- larnih žag. Predmetni pozivi so na vpogled pri ekonomskem odelenu te direkcije. — Vršile se bo- do nasledje očetne licitacije: Dne 29. marca t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljub- ljani glede dobave mesa za mariborsko garnizijo za čas od 1. aprila do 30. septembra t. l. — Dne 5. aprila t. l. pri intendanturi Timočke divizijske oblasti v Zajčkaru glede dobave drv. — Dne 9. aprila t. l. pri intendanturi Kosovske divizijske oblasti v Prištini glede dobave drv. — Dne 10. aprila t. l. pri Srednjem uredu za osiguranje rad- nika u Zagrebu glede oddaje kamnoseških del. — Dne 12. aprila t. l. pri intendanturi Dravske divi- zijske oblasti v Ljubljani glede dobave 10.800 m³ drv. — Dne 20. aprila t. l. pri intendanturi Vrbske divizijske oblasti v Banja luki glede dobave 4002 m³ drv. — Komanda 16. Art. polka v Ljubljani si bo nabavila 25 konj. Odrejen komisija bo poslovala vsako sredo in petek od 10. do 12. ure v vojašnici Kralja Aleksandra I. Ljubljani, Dunajska cesta. Interesenti naj pripeljejo svoje konje na lice mesta. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pi- sarni zbornice za trgovino in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Borza

Dne 27. marca 1926.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili zabeleženi sledeči kurzi: Volina odškodnina 289 bl. (287—289). Devize: Berlin 13.54—13.55 (13.52—13.56). Italija 228.50—228.75 (227.80—229.00). London 276.60—276.70 (271.14—272.34). Newyork 56.85 bl. (56.69—56.99). Pariz 198 blago (199.50—201.50). Praga 168.70 bl. (168.16—169.16). Dunaj 8.025—8.03 (8.0073—8.043). Curih 10.955 bl. (10.9325—10.9725).

Curih. Beograd 9.14 (9.14). Budimpešta 72.782 (72.75). Berlin 123.6125 (123.60). Italija 20.8775 (20.8885). London 25.25125 (25.2375). Newyork 519.375 (519.125). Pariz 17.925 (18.11). Praga 15.9825 (15.985). Dunaj 73.90 (73.90). Bukare- ŝt 2.14 (2.15). Skofja 8.74 (3.75). Madrid 78.15 (78.20). Varšava 62.50 (62). Amsterdam 208.0875 (208.10). Bruselj 20.70 (20.875). Stockholm 139.80 (139.90). Oslo 111.50 (111.40). Kopenhagen 136.15 (136.15). Helsingfors 130.80. Atene 7.

SEZNAM

izrebranih števil loterije „Ka- tolškega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami“.

Glavni dobitki:
1. 16.656, 2. 3.800, 3. 21.912, 4. 22.405,
5. 31.210, 6. 35.726, 7. 30.259, 8. 17.393,
9. 8.365, 10. 18.700, 11. 31.126, 12. 33.006,
13. 20.210, 14. 36.128, 15. 5.716, 16. 28.243,
17. 26.458.

5 dobitkov v vrednosti po 200 Din:
7.603, 23.613, 26.104, 27.703, 30.798.

10 dobitkov v vrednosti po 100 Din:
926, 4.015, 11.156, 15.539, 19.527, 31.239, 31.447,
35.095, 35.223, 39.698.

100 dobitkov v vrednosti po 50 Din:

406, 439, 545, 2.161, 2.650, 2.774, 2.801,
3.501, 3.521, 3.795, 4.138, 4.831, 5.113, 5.295,
5.667, 6.068, 7.162, 7.527, 7.670, 7.693, 7.754,
8.050, 8.111, 8.409, 8.644, 9.148, 9.426, 9.728,
9.769, 10.368, 11.447, 12.099, 12.427, 12.474, 12.492,
12.595, 12.631, 12.791, 13.219, 13.570, 14.037, 14.112,
14.347, 15.368, 15.553, 15.602, 16.107, 16.181, 17.130,
17.352, 18.056, 20.385, 21.080, 21.081, 21.122, 21.728,
22.072, 22.870, 23.118, 23.211, 23.330, 23.529, 24.433,
24.635, 24.898, 25.973, 26.092, 27.229, 27.591, 27.862,
28.178, 28.270, 29.730, 30.275, 30.545, 30.895, 30.997,
31.564, 31.745, 32.694, 32.700, 33.121, 33.208, 33.531,
33.543, 33.717, 33.833, 34.550, 34.910, 35.461, 35.732,
36.686, 36.786, 36.963, 37.217, 38.391, 38.457, 38.459,
39.880, 39.942.

118 dobitkov po 25 Din:

1.006, 1.173, 1.618, 1.781, 1.830, 2.003, 2.100,
2.113, 2.439, 2.668, 3.879, 4.365, 4.594, 4.748,
5.123, 5.647, 5.947, 6.838, 6.896, 7.174, 8.768,
8.965, 9.568, 9.890, 9.972, 10.271, 10.432, 10.737,
11.328, 11.432, 11.467, 11.618, 11.848, 12.342, 12.645,
12.923, 13.360, 13.468, 14.027, 14.074, 14.996, 15.455,
15.810, 16.331, 16.501, 16.540, 16.892, 17.113, 17.146,
17.423, 17.445, 17.816, 17.927, 18.239, 18.301, 18.304,
18.378, 18.455, 18.704, 19.089, 19.226, 19.849, 19.907,
20.218, 20.239, 20.865, 20.869, 21.145, 21.346, 21.736,
22.193, 22.570, 23.316, 23.519, 23.643, 23.821, 23.890,
23.901, 25.746, 26.160, 26.235, 26.234, 26.509, 26.524,
26.667, 26.690, 27.065, 27.259, 27.774, 27.844, 28.232,
28.291, 28.477, 28.622, 28.767, 28.948, 29.256, 29.319,
29.524, 29.623, 30.410, 30.770, 31.122, 31.127, 32.017,
32.058, 32.692, 33.108, 33.146, 33.747, 34.744, 35.079,
35.359, 36.053, 36.305, 37.844, 38.818, 39.960.

Dobitki se izdajajo proti predložitvi srečke do včetega 21. dne po žrebanju, to je do 9. aprila 1926. Do 9. aprila 1926 nedvigljeni dobitki zapu- dejajo v prid elektrni loteriji. Zraven vrnjene srečke je treba navesti od koga se je srečka kupila, da se bo ugotovilo je li srečka plačana. — Kdor hoče izvedeti, kaj je zadel, naj pošlje znamko za 1 Din za odgovor.

Sportni teden

Najprvo nekaj splošnega. »Impero« poroča, da je osnovalo vseučilišče v Bologni visoko šolo za telesno vzgojo in je imenovalo tudi že profesorja za zgodovino sporta. To je prva taka šola v Italiji. — Nemška sportna zveza za lahko atletiko bo priredila v berlinskem stadionu dva kurza, od 12. do 17. aprila ter od 7. do 12. ju- nija. Poleg državnega sportnega učitelja bodo so- delovali najboljši profesorji nemške visoke šole za telesno vzgojo.

Vemo že, da je bil Finex Thunberg dol- go časa v Ameriki in da se ni mogel kosati z ro- jakom Skutnabbom. Sedaj sta se pa le, ob odha- jajoči seziji, in sta prvi dan vsak nekaj dobila: Thunberg 500 m v 45.8, Skutnabb pa 5000 m v 9:18.4. Drugi dan je pihal hud nasproten veter in je tekmece oviral. Zmagal je dvakrat Thunberg, 1500 m v 2:31.5, 10.000 m v 19:21. — Nemško smučko prvenstvo so izvajali na lepem terenu med Tirolsko in Predarlško. Na razdalji 17 km je bilo treba smučati 317 metrov gor, 717 metrov pa dol; od 63 tekmecev jih je zdržalo do konca samo 45. Zmagal je Martin Neuherr iz Garmisch-Partenkirchena.

Rekli smo, da bo gospa Neppach ukor Nem- ške zveze tenisa že prebolela. No, so se že po- botali. Do 17. maja ne sme igrati, nato pa spet. Vsak je malo odnehal, pa je šlo. — Tekma med Parizom in Londonom se je končala z zmago Pa- riza, 12:9. — Richards je v izborni formi in je premagal tudi Tildena.

Nemška lahka atletika se bo glede šte- vila prireditev letos omeila na 33 mednarodnih in 97 večjih domačih tekem. Najznamenitejša bo pač prireditev v okviru Nemških bojnih iger, kjer sta določena za lahko atletiko 10 in 11. junij. — Petdeset let je star Nemec Gottschling, pa hoče teči iz Berlina na Dunaj; 750 km daleč v desetih dneh. Na dan torej 75 kilometrov; se ne vidi ve- liko, a pomislamo na starost. Za v mladih letih so ga dolge razdalje mikale; leta 1919 na primer je pretekel razdaljo Berlin—Breslau, 370 km. v 87 urah. — O Ritoli beremo, da je pretekel 5000 yar- dov v 13:32, nov rekord: prej 13:39; Helfrich 600 yrdov v 1:22.4, Hubbard pa 65 yrdov v 6.8 to dvoje tudi rekord. Seveda vse to v halli. — Ko je Hoff skočil v halli 7.35 m daleč in so ozna- njali svetovni rekord, si je mislil črni Hubbard: »Dolgo se ga ne bo veselil.« Pa se je zaletel in je skočil 7.498 m, kar 15 cm več. Hoff se je pri isti prireditvi povzpeli ob palici čez višino 4.151 m, seveda rekord, ker v zaprtem prostoru. Sedaj bo- do začeli tekmovali kmalu na prostem, in Hoff pravi, da ne gre prej iz Amerike, dokler ne bo trčal čez leto v višini 4.30 m. — Za tiste, ki ne berejo »Slovenec« med tednom, povemo, da je v sedmobju odstopil Osborne po tretji točki, ker si je pri skoku v višino zvil nogo. Dobro še, da je po- leg njega nastopil še Norton, tako da ni bil Hoff sam. Zmagal je Hoff; v daljavo je skočil 7.19 m, ob palici 4.139, Norton je pa sunil kroglo 13.95 m daleč. — V sunku krogle je imel do letos hall-ski rekord John Kreck, 15.41 m; sedaj mu ga je izra- gal Herbert Schwarze s 15.43 m. Absolut svetovni rekord je napravil leta 1912 rajni Ralph Rose, 15.54 m. V treningu so prišli ameriški atleti več- krat že preko njega, Hartranft na primer do 16 m, a uradno obojeto še zmeraj Rusejev rekord. Letos — pravijo — bo pa padel. — V Oslu so se odli- kovali prav posebno v skoku brez zaleta, v zaprtem prostoru. Helgesen je skočil 1.58 m vi- soko! Kare Bekke pa 3.29 m daleč! Oboje prav blizu svetovnega rekorda. Kaj pa vi, Lojk in dru- gi Vičani, ali ste odnehal? Tako lepe uspehe ste imeli in brž ste šli kvišku, sedaj pa nič več ne slišimo o vas. Začnite spet!

Nič ni bolj sme'nega kakor pijar petelin ali racmar Racman se po angleški reče drake. In veliki Drake star angleški bokser je bil tudi pi- jan, prav nesportno pijan, ko je nastopil v Pa- rizu proti Paulinu. Kar tresel se je, ko je prišel gor na podij; Paulino ga je malo potipal, in stvar je bila končena. Nato so ga dvignili in so ga v drugič postavili pred Baska. Nevoljen se je Pauli- no obrnil in je šel ven, za njim pa Drake podprt od drugih. Sedaj je pa zagrmelo občinstvo, in le- tele so na podij oranže in citrone, časopisi in ja- ka, banane in jabolka, pa vpili so in kričali: »Tat, daj nam denar nazaj.« Ves »boj« je trajal 70 se- kund. Pariški listi hočejo sedaj stvar omiliti in pravijo, da Drake ni bil pijan in da se je tresel samo zato, ker ni mogel prenesti baziliskovega pogleda iz oči strašnega Baska. Paulinu pravijo »lev«; torej lev proti racmanu. Že to ni dobro. Drake je bil včasih dober, sedaj ne pomeni prav- žisto nič, in to se denarja željni organizatorji za- krivijo njegov nastop. Sportu v dobro to seveda ni. — Izborni Anglež Phil Scott je že v tretji run- di potokel Goddarda K. o.; v aprilu se bo boril z Nemcem Dienerjem. Ta zahteva za morebitni zo- petni boj s Paulinom 200.000 frankov; kdo mu jih

pa bo dal? — Beremo, da je Poljak Treskov v Ameriki premagal Berlenbacha; ker je Treskov dosti težji kot Berlenbach, smatrajo ta boj za iz- let Berlenbacha v višjo težo. Drugod pa beremo, da je potokel Berlenbacha Risko. Če ni to eden in isti in je kdo samo napadno zapisal? Risko in Treskov nista tako narazen. Če je bil Risko, po- tem ta poraz za Belenbacha ni nečasten. »Moža iz železa« imenujejo Amerikanci Riskoja in ga ni mogel v devetih rundah svoj čas potolči na tla niti Tunney; ta je pa za Dempseyem menda najboljši bokser sveta, najbrž pred Willsom. Primerjaj naš »Sportni teden« od 24. dec. 1925. — Devos je po- točkal premagal Domgörgena.

Sedaj je pa Coolidge Rademacherja že sprejel. Rademacher rekordira naprej. Tistemu dijaku ki je potokel Coolidgeovega sina, so takoj ponudili 5000 dolarjev, če bi le enkrat nastopil za film, pa ni hotel.

Znameniti nemški kolesar in svetovni prvak Kaufmann gre prihodnji mesec v Ameriko in bo dirkal do julija dvajsetkrat. — Od Milana do San Remo je 289 km; vsakoletno kolesarsko sezijo odprejo z dirkanjem po tej progi. Preteklo nedeljo so dirkali tam, prvi je bil Girardengo v 10:14:40, kljub slabi cesti.

V Monthéry sta prevozila Garfield in Ples- sier na 40 HP Renault-avtomobilu 500 km v 2:48:11.6, povprečno na uro 178.394 km (doslej 2:53:46:73); v treh urah 536.699 km.

Nemška zračna družba Luft-Hansa bo obratovala letos na 43 črtah z dolžino 17.000 km. — Angleški štirje aeroplani, ki letijo iz Kaire v Kapsko mesto, so že globoko doli na jugu. — V znanstvene svrhe bo letel skoz Afriko tudi znan- švicaški aviatik Mittelholzer. Ta je res dober.

Se nekaj. V srečni državi Jow'a (Amerika seveda) se je zbralo 10.000 poštvalnih držav- ljanov in so se skušali, kdo bo več kislega zelja pojedel. Zmagovalci so prišli na 10 kg. tekem par ur. Dober tek. V. S.

LOVSTVO.

Občni zbor kluba ljubiteljev ptičarjev se vrši dne 10. aprila t. l. ob 20. uri v Ljubljanskem dvoru z običajnim dnevnim redom. Prizive, oziroma samostojne predloge je naznaniti klubovemu predsedniku vsaj tri dni pred obnim zborom. — Drugi dan 11. aprila se vrši spomladanska tekma psov ptičarjev v lovišču občine Ježica. Zbirališče bo ob 7 uri zjutraj na restavracijskem vrtu Glav- nega kolodvora, tam se bo vršila smotra psov, na- to pa odhod v lovišče. Opoldanski odmor in kosilo bo pri »Ruskem caru« na Ježici; večerni sestanek pa v Ljubljanskem dvoru, kjer se bo razglasil izid tekme in razdelila darila. Pse za tekmo je prija- viti klubu do 5. aprila t. l. za vsakega psa, ako je lastnik član kluba znaša prijavnina 20 Din, za ne- člana pa 40 Din. Kot pripravnik ima na tekmi pra- vico fungirati vsak klubov član, zato naj se kandi- dati prijavijo klubu do 31. t. m.

IV. KOLO PRV. NOGOM. TEKEM.

Danes se odigra IV. kolo prv. nogom. tekem Ljubljane, ob kateri prišli nastopi troje parov protivnikov. Tekme, ki se vrše deloma na igrišču SK Ilirije in deloma na igrišču ASK Primorje, se odigrajo v sledečem redu: igrišče SK Ilirije ob 10.30 SK Ilirija rez.: SK Jadransko rez., popoldne ob 14.15 ASK Primorje rez.: ZSK Hermes, ob 16 uri SK Ilirija: SK Jadransko. Igrišče ASK Primorje popo- ldnje ob 10.30 ASK Primorje rez.: ZSK Hermes rez., popoldne ob 15 SK Sloven: SK Svoboda. Naj- interesantnejši bosta popoldanski igri med SK Ilirijo. SK Jadransko, ZSK Hermesom in ASK Primorje. Pričakuje se, da se bo vedla publika tako, kakor zahteva sporški čut, da ne bo treba po nepotrebnem prekinjati tekem, vsled česar trpe finančni klubi, a tudi publika je prikrašana. Kolesarsko in motociklistično društvo »Savac« v Ljubljani priredi dne 11. julija 1926 na prostoru SK Ilirije društveno, narodno in mednarodno dir- ko z bogatim sporedom.

Naznanila

Mladinski dom. Danes ob petih popoldne prireda naš mladi lepo igro »Vladimir Velegraj- ski« v petih dejanjih. Komur je za mladino kaj, naj pride!

Občni zbor Pokrajinske zadruge fotografov za Slovenijo v Ljubljani se vrši v torek dne 30. marca 1926 ob 11. uri popoldne v salonu hotela »Lloyd«.

Elizabethna konferenca, župnija Sv. Peter ima v ponedeljek dne 29. t. m. zvečer ob pol 8. uri va-žno sejo.

Radioklub v Ljubljani sporoča svojemu član- stvu, da se nahaja tajništvo kluba na ljubljanskem velesejmu, paviljon »D« in ne na Dunajski cesti št. 9. Ija naj se naslavlja: vsi dopisi. Članstvu je tam tudi na razpolago sprejemni radioapar- at, kjer se lahko posluša vsak torek in četrtek od osme ure zvečer naprej radiofonske prireditve.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 27. marca 1926. Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Baro- meter	Isplosta v °C	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblač- nost 0—10	Vrsta padavin		V Ljub- ljani je
						ob opazovanju	v mm dež	
Ljubljana (dvorec)	7	760.8	6.7	89	WSW 1	9		dež 1.9
	8	760.9	6.4	88	NW 0.5	10		
	14	759.0	10.3	75	SW 0.5	9		pljusek
	21	758.3	8.8	79	SW 1.5	10		
Zagreb		761.0	7.0	80	ESE 1.5	10		0
Beograd		762.2	7.0	78	SE 5	3		0
Sarajevo		762.1	6.0	84	E 1.5	10		0
Skepete		7.32	9.0	91	N 1.5	10		dež 0.1
Dubovnik		761.5	12.0	73	mirno	7		dež 3.0
Praga		758.9	0.0	—	ESE 9	10		megla

Barometer je reduciran na morsko gladino.

Prodajno kolo

nov, znamke »Diamant« z vso opremo, jako lično. Sp. Šiška, Gubčeva ulica št. 15, II. nadst., vrata 6.

Mehanično umetno vezenje
zastorov, pregrinjaj, perila, monogramov, oblik itd., fino belu in barvastu entianje, azuriranje, predtiskanje
Matek & Mikeš, Ljubljana
Dalmatinova ulica št. 13
Edino brezkonkurenčno podjetje, najfinišna izvršitev, najnižje cene in najkvalitetnejša posredstva.

Gospodična

zručna prodajalka meš. stroke, večja tudi v gospodinjstvu, želi MESTA kjerkoli. - Naslov pove uprava lista pod št. 2139.

Zastopniki

za razpečevanje švicarskega SIRA se sprejmejo v vsakem kraju pod ugod. pogoji. - Pism. ponudbe pod »SIR« na »Propaganda«, reklamna družba z o. z., Ljubljana, Selenburgova ulica 7/II. 2128

Damam in gospodom se odda takoj ali pa o sv. Juriju. Pogoji: absolutno cecilijanske soie in obrtnik (krojač, mizar, itd.). Na pismene ali ustne naznane dohodke Duh. urad sv. Jurija, p. Medija-lzlake, Zagorje ob Savi. 2101

Krojaški pomočnik zmožen boljšega dela, se sprejme takoj. Hrana in stanovanje pri meni. - I. Arhar, Dorlarje št. 47, p. Škofja Loka. 2101

Služba ORGANISTA in MEZARJA

se odda takoj ali pa o sv. Juriju. Pogoji: absolutno cecilijanske soie in obrtnik (krojač, mizar, itd.). Na pismene ali ustne naznane dohodke Duh. urad sv. Jurija, p. Medija-lzlake, Zagorje ob Savi. 2101

VAJENCA

za sedlarsko in pa avtomobilsko obrt sprejemam takoj. Leopold Šušteršič, Dunajska c. 41, Ljubljana

HLAPEC h konjem priden, trezen in pošten, kateri se izkaže s pričevalom o večletni službi pri konjih, se takoj sprejme. Naslov pove uprava lista pod številko 2113.

SOSTANOVALEC se sprejme na Sv. Jakoba trgu št. 5, pri Podražaj.

Vrtnar. VAJENCA sprejme z vso oskrbo v hiši IVAN BIZOVIČAR, vrtnarstvo, Ljubljana - Kolesarska 16 (Trnovol).

Vrtnar v goji zelenjave in rož praktičen, se sprejme takoj za graščinski vrt Turniš pri Ptuj. Prošnje nasloviti na Upravo graščine Turniš, p. Ptuj.

Najvišji zaslužek nudi zastopnikom, agentom itd. prvovrstna trdka. Ponudbe, podprte s pričevalom o neoporečnosti, naj se pošljejo na upravo lista pod št. 1818. »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 512« na »PUBLICITAS« d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 1818

V restavraciji »Pod SKALCO« Mestni trg št. 11 se točijo pristna tur. pitna VINA. Preko ulice 1 Din ceneje. Vsako sredo, soboto in nedeljo od 20. do 24. ure SALONSKI KONCERT. Ob nedeljah od 9. do 13. ure ZAJUTERKOVALNI KONCERT. 1939

Popolno oskrbo in solčno sobo pri boljši družini išče starejša dama, ki ostaja ves dan v sobi. - Ponudbe upravi lista pod št. 2003.

Zavarovalna družba išče za svoj življenjski oddelček v Ljubljani spretno in akviziterje večje pod najugodnejšimi pogoji. - Ponudbe pod: »Življenje« št. 2006 na upravo »Slovenca«.

V Celju

ali v bližini želim MESTO. - Cenj. ponudbe upravi lista pod »Kontoristinja-prodajalka 1960«.

Velika zavarovalna družba potrebuje za zavarovanje proti toči za štatersko in Prekmurje agilne zastopnike. Ponudbe pod »Dober zaslužek« št. 2007 upravi.

Brivnica naproday na prometnem kraju v Ljubljani. - Naslov pove uprava pod št. 2029.

Prodamo prvovrstno stavbno parcelo v obsegu cirka 3000 m², na najlepšem kraju na Mirju, event. tri parcele po približ. 1000 m², in sicer najviš. ponudniku. - Pis. ali ustne ponudbe se pošlji do 10. aprila t. l. »Cebelskemu društvu za Slovenijo« v Ljubljani (v roke ravnatelju Mesariju, Jug. knjižarna, L. nadstr.), ki da tudi vse podrobne informacije. 2042

STARINSKO pisalno mizo z vložki in veliko miznico, proda VIOLETTA ROSSMANIT, grad Radvanje pri Mariboru. 2057

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah črne, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Krompir zdrav in prebran, dobavi Kmetijska zadruga - Ptuj.

Prodam rabljeno, pocink. BODEČO ŽICO. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 2056.

PREDTISKARIJE najmodernejše sestavljene, strokovno sortirane, dobavljajo najceneje Samuljo Leopold, Senta (Bačka).

PREMOG - ČEBIN Wolfova ulica 1/II. - Telefon 56

Prodam osebni avto znamke »Opel«, popolnoma ohranjen s 4 manjšimi sedeži, za 25.000 Din. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 524.

Velikonočno pecivo kolače, torte, raznovrstne povitke in sladoledne lahke doma ako vporabite Dr. A. Oetkerjev

Em. Fischer ZAGREB, Sudnška ul. 3 Juršičeva ulica št. 6 dobavlja privatnikom dvokolesa dele za dvokolesa, sivalne stroje, ter neometne žoge, tehnične potrebščine po najnižjih cenah. Športska društva, mehaniki in obrtniki-dobro pozna. - Zahtevajte brezplačni ilustrirani katalog.

Štampilje S. PETAN, Maribor. Nasproti glav. kolodvoru.

Dvonedstropna hiša na prometnem kraju v CELJU - pripravnica za vsako obrt ali trgovino, se poceni proda. Ponudbe na Lovro Čremožnik, Celje, Kralja Petra cesta št. 28, II. nadstr. 2093

Hočvarjeva aromatična železn. tinktura izborna preizkušena zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabele vsake vrste. Vir moči za odrasle in otroke. Ne kvari zob! Pol literska steklenica 20 Din. Porabiti je 3 stekla po vrsti. V Ljubljano dostavljam franco! Izdeluje in razpošilja samo: Lekarnar HOČVAR, Vrhnika.

Em. Fischer ZAGREB, Sudnška ul. 3 Juršičeva ulica št. 6 dobavlja privatnikom dvokolesa dele za dvokolesa, sivalne stroje, ter neometne žoge, tehnične potrebščine po najnižjih cenah. Športska društva, mehaniki in obrtniki-dobro pozna. - Zahtevajte brezplačni ilustrirani katalog.

Štampilje S. PETAN, Maribor. Nasproti glav. kolodvoru.

OTROKA nad leto staroga, sprejemem v oskrbo. Naslov v upravi št. 2115

ŠIVILJA jako zmožna, poceni, ki gre šivat tudi na dom, se priporoča cenj. damam. Informacije daje uprava »Slovenca« v Mariboru.

Naprodaj dobro ohranjeno POHIŠTVO. Ilirska ul. št. 22, pritličje, vrata 4.

Sprejme se PLETILKA

zmožna vseh krojev in nogavic, kot delovodkinja. - Istotam se išče več dobro izurjenih pletilk za nogavice. - Ponudbe na upravo lista pod: »Dobra moč« 2013.

ZNOVA ZNIŽANA je najemnina za lep poslovniki lokal v pritličju Pokojniškega zavoda v Ljubljani, Gledališka ul. Lokal sestoji iz dveh poslovnih prostorov, ki se oddata tudi posamič. K enemu pada tudi stranska soba. 1568

ŽIMNICE modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in dr. tapetne izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma). 1172

Najbolje in najceneje se kupi različno manu-fakturno blago pri trvdki

IVAN KROSELJ Kette-Murnova (Martínova) cesta št. 15.

Prostovoljno se prodaja HIŠA z vsemi gospod. poslopji, sadnim vrtom in 3 njivami v bližini, vse ob cesti v Jurkovi pri Straži. Več pove Miha Strumbej, kovač, Dvor pri Žužemberku. 2103

SE MENA z največjo kalivostjo ter najkvalitetnejšo vrsto FIJOLA in GRANA dobite pri trvdki JOSIP BAGEL, LJUBLJANA (Hotel Lloyd). Zahtevajte cenik!

SOBO (meblirano) s hrano vred, išče mlad gospod pri ugodni družini v bližini Dunajske ceste v Ljubljani. Cenj. ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« v Mariboru pod: »E. K. 20«

»Austro-Fiat« 4-tonski, v dobrem stanju s skoraj novimi gumami, proda Konzervna tovarna d. d. »GLOBUS« na Vrhniki. 2102

Preklic izjave. Podpisana s tem izjavljam, da so vse govorice, ki sem jih razstrosila o gospej Alojziji Potočnik, neosnovane. ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Terezija Zaloker.

Razprodaja ČEVLJEV! Za Veliko noč ponovno zelo znižane cene. Pri odkupu čez 600.— Din 1 par čevljev ZASTONJI M. BLAZNIK, Škofjaloka. 2137

Sodna dražba različnega pohištva, desk in ene lesene barake, se vrši dne 29. marca ob pol 14. uri v Šolski ulici št. 1 — Šiška. 2137

Lota Papež je danes ob pol 5. uri po težkem trpljenju mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se vrši iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta 42, v ponedeljek ob treh popoldne. Ljubljana, dne 27. marca 1926. VIKI KERŠE in prijateljice.

Posojilnica v Kranjski gori žaluje ob smrti svojega zvestega in dolgoletnega nadzornika gospoda JOSIPA PINTBAHA, posestnika ki je dne 24. t. m. umrl v Ratečah. Zahvala njegovemu delu in slava njegovemu spominu. Kranjska gora 25. marca 1926.

Hranilnica in posojilnica v Stari Loki sporoča tužno vest, da je gospod **Franc Šink** danes ob 5. uri popoldne, previden s svetimi zakramenti v visoki starosti 81 let preminul. Pokojnik je bil skoraj 30 let član našelstva in si je za zadrugo pridobil veliko zaslug. Pogreb bo v nedeljo dne 28. t. m. ob pol peti uri popoldne iz hiše žalosti, Stara Loka št. 43. Blagemu možu ohranimo hvaležen spomin! — Naj v miru počiva! Načelstvo.

Zahvala. Vsem, ki ste z nami čutili, vsem, ki ste se pokojnika na katerikoli način spominjali in ga spremili v tako častnem številu na njegovi zadnji poti, naša najiskrenejša in srčna hvala. Žalujejo rodine Jerše - Ferjancič - Mušič.

Jugoslovanska zavarovalna hranilnica

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

Miklošičeva cesta v Ljubljani Kralja Petra trg 2

Hranilne vloge

na knjižice in tekoči račun obrestuje zelo ugodno.

Specijalna oddelka hranilnice:

Zavarovalna štednja

Zavarovalna štednja ima namen vzbuditi v najširših slojih smisel in veselje do štedenja in dati možnost, pridobiti si z malimi rednimi vlogami večje prihranke. Že z malenkostno tedenskimi vlogami

po 5 Din si more prihraniti v petih letih 1500 Din,
po 10 Din si more prihraniti v petih letih 3000 Din,
po 15 Din si more prihraniti v petih letih 4500 Din,
po 20 Din si more prihraniti v petih letih 6000 Din itd.

Mesto tedensko se vloge lahko vršijo tudi mesečno ali četrtletno. Za nagrado in v vzpodbudo za redno vplačevanje vlog pa zavarovalna hranilnica vlagatelja tako, da dobijo njegovi dediči takoj po njegovi smrti, če umre pred potekom petletne dobe štedenja, izplačan ves tisti znesek, ki bi ga vlagatelj na kapitalu in obrestih dosegel, če bi doživel polno dobro štedenja.

K zavarovalni štednji lahko pristopi brez zdravniške preiskave vsaka zdrava oseba od 16. do 60. leta starosti.

Ker doseže torej zavarovalna štednja v zvezi z življenjskim zavarovanjem gotovo svoj namen — pristediti si z malimi rednimi vlogami večjo vsoto denarja — je način varčevanja potom »Zavarovalne štednje« primeren in zelo ugoden za razne prilike in namene rodinskega življenja: dota in oprema za neveste, za nabavo pohištva, sredstva za študij in za potovanja, za pogrebne stroške, za slučaj smrti in za razne druge prilike.

Radi lahkega vplačevanja in ugodnega obrestovanja je zavarovalna štednja tudi primerna v svrhu pridobivanja kapitala za stavbe, za poljedelske, obrtne in druge investicije itd.

Rentna štednja

Rentna štednja ima namen, da zagotovi vlagateljem ali od njih določenim osebam, z obrestovanjem vlog, preskrbo za starost, t. j. letno plačljivo rento.

Rentna štednja je glede vlog in dvigov enaka navadnim hranilnim vlogam. Ni obveze za redno vplačevanje ali kakršnekoli plačilne roke. Vloge ostanejo last vlagatelja in lahko z njimi prosto razpolaga; lahko jih z doplačili povša ali z dvigi zmanjša. Tudi v času, ko dobiva upravičenec rento, lahko prosto razpolaga s kapitalom. Za vsako vlogo se pripiše, za vsak dvig pa odpiše primerna renta, ki jo dobiva vlagatelj ali od njega določen upravičenec od gotove dobe starosti pa do svoje smrti. V slučaju smrti pa dobijo dediči izplačan ves kapital, tudi, če je dobival že rento kolikoroli let.

K rentni štednji lahko pristopi vsakdo, brez ozira na starost. Začetek dobivanja letne rente — od 30. leta starosti naprej — si lahko poljubno izbere in tudi lahko še pozneje spremeni.

Poleg dobrovpisa rente dobiva vlagatelj, v gotovini izplačljivo, vsako leto tudi še primerne obresti.

Potom rentne štednje je vsakomur omogočeno, da si brez truda in brez irtve pridobi preskrbo za starost — rento —, to je svojim vlogam primerne letne dohodke do svoje smrti.

Rentna štednja je za vse stanove zelo ugoden in primeren način štedenja.

Oddelček za rentno štednjo začne poslovati sredi aprila 1926. prijave se pa sprejemajo in pojasnila dajejo že sedaj.

Prospekti »Zavarovalne in Rentne štednje« se pošiljajo na željo vsakomur brezplačno in poštne prosto.

Posojila in krediti

se dajejo le na popolnoma varne vknjižbe in proti prav dobremu poročstvu.

Najcenejša in največja skladišča dvokoles, motorjev, otroških vozil, šivalnih strojev, vankovskih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni oddelki za popolno popravilo, enajstiranje in popravila dvokoles, otroških vozil, šivalnih strojev itd. Prodaja na obroke! Ceniki franko!

„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozilov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4

Morsko kopališče Baška

Hotel „VELEBIT“

Dijno ležeti z novo depandanso na najlepšem obrežju Kvarnera — Prvovrstna slovenska kuhinja — Električna razsvetljava — Zdravnik v hiši — Komoditeta v vsakem oziru — Cene od 50 do 60 Din — Pijače ohlajene na ledu — Priporoča se Slovincem ter daje brezplačno pojasnila lastnik hotela

Ante Tudor.

Cen kl franko.

POLENOVKA

namočena, se dobi vsak dan v trgovini Kovačič in Japelj Ljubljana Kongresni trg št. 19.

Pristni Seehoferjev

rastlinski BALZAM

je prastaro domače sredstvo za želodec, prebavo in zaprtje. — Zastopstvo za SHS Lekarna KRAJČOVIČ, Vukovar. 1024

Priporoča se železnina

A. SUŠNIK

Ljubljana, Zaloška cesta.

Slovenske pesmi na citre

sestavil Ivan Kiferle prodaja po originalnih cenah JOSIP HUŠER, Maribor Ulica 10 oktobra

Skladišče

prostorno 1 lopa v mestu ali predmestju, in suho, in se vzame za stalno v najem. — Naslov se poišče v upravnistvu lista »Slovenec« pod števil. 1961.

Krasni dunajski modeli v salonu

P. Barborič, Ljubljana, Mestni trg 7

Velika izbira svilenih klobukov, slamniki od Din 60. — naprej, cvetlice, trakovi itd.

Preoblikovanje slamatkov po najnovejši modi. Cene priznane nizke.

Pri znano dobri in solidni postrežbi se prodaja vsake vrste pomladanskega modnega, manufakturnega blaga s 1. marcem 1926 po

znatno reduciranih cenah v Modni man. trgovini IHL & KÜHAR prei KARL SOSS

Prešernova ulica 2 MARIBOR Aleksandrova cesta 9

ZA VELIKO OČ NOV KLOBUK

moram imeti! Kje naj ga kupim? Najceneje ga kupiš v dobroznani trgovini klobukov

JOS. POK nasl. A. JAMNIK, Ljubljana, Stari trg 14.

Velika zaloga najnovejših novosti klobukov in čepic.

Kdor si želi privoščiti najboljšo in izvrstno VINSKE KAPLJICE, naj se potruži

v restavracijo »hotel MIKLIČ« KOLODVORSKA ULICA 43.

Točijo se najboljša in najcenejša štajerska, dolensko in dalmatinska vina, kekor tudi bizelj, rizling, burgundec, muškatelj, cviček, apollo itd. — Priznano dobra kuhinja. — V novi dvorani je RADIO na razpolago.

P. Lukas, Ljubljana

Sv. Petra cesta 7

se priporoča za izdelavo prvovrstnih škornjev, gorskih, lovskih, športnih ter vseh vrst luksuznih čevljev točno po meri.

Postrežba priznana solidna. Cene zmerno.

Klobuk brezplačno

dobi 10. dama ako kupi novega vsake v modnem salonu E. DJUKANOVIČ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27 (poleg hotela Tratnik) —

Brezplačno so dobile klobuk: Amalija Ankon, Sava, T. Grošelj, Poljanska cesta, Milica prof. Ravnikova, Veljavrh, Sv. Petra nasip.

30% Elektr. žarnice Elektr. motorji Elektr. svetilke Elektr. aparati za kuho in gretje

Radjo-aparati, kompl. aparati, 234 svetilk

30% pod dnevno ceno

ELEKTRO COMPANY

LJUBLJANA, SV. PETRA C. 25

Priporoča se Vam za nakup in izvršitev

spalnic, jedilnic, gospodskih sob

pisarniške oprave, kuhinj in drugega pohištva, katero imam vedno v zalogi prvovrstno blago, za katero se jamči. — ANDREJ KREGAR, mizarstvo in zaloga pohištva, nasproti kolodvoru Vižmarje. št. Vid nad Ljubljano. Zahtevajte cenik!

ŽAGA

in parni mlin v Vojvodini (SHS)

ob Tise, do 8 orolov zemlje, s tremi stanovanji, uradnimi in gospodarskimi prostori, SE UGODNO PRODA ali pa DA V ZAKUP zaradi družinskih razmer. — Ponudbe na Adolfa Goldsteina Nasljednici, Osijek I. — Jugoslavija. 2009

ZA VELIKONOČ! Praška šunka kg po 33.— Din in raznovrstne mesne izdelke, sir, čajno maslo, kompote, sadne soke, čaj, konjak, rum in raznovrstna žganja in vina, priporoča delikatesna

trgovina in vinotoč G. BREZNIK

Ljubljana, Florijanska ulica št. 1 (križišče cestne železnice pri Sv. Jakobu).

DIN 300 ALUMINIJ

kompl. garnitura 12 kom. kakor na sliki franko dom samo Din 300.— proti predplačilu ali povzetju

INŽ. J. H. BÜHL kovinska industrija MARIBOR

Cerkveni zvonovi, armature in surovi odlitki

Kadar nujno rabite

poslovno knjigo, načrtano in vezano po Vaši osebni želji, boste najbolje postreženi v Knjigovoznici K. T. D. v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z. na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

na ugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Posojila proti poroštvo, vknjižbi na posestva i. t. d. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

GAZELA MILO

Tako krasno se pere edino le z milom „Gazela“

To res pravo gospodinjstvo milo učinkuje temeljito in istočasno blagodejno na vsako, tudi najfinišje perilo. Uporabljajte samo to milo, kajti z njim prali je prava igrača.

Vedite pa tudi, da se v vsakem tisočem kosu nahaja zlatnik. Ako ga najdete, pomeni to za Vas dvojno srečo!

Nova križarska vojska otrok.

Francoski pisatelj Henry Bordeaux.

Prevedla K. H.

Toda svetniki se umikajo in se spoštljivo priklanjajo. Gospod Jezus hodi okoli. Pri vratarju povprašuje: kaj je vzrok tega nemira? »Tale oseba hoče s silo vstopiti.«

»Prosim, ne zamerite,« razlaga Tomaž, »vrata so bila odprta.«

Gospod Jezus pa se približa novodošlec in namesto da bi ga oštel, mu pohlevno govori, v veliko nevoljo svetega Petra, ki ne more verjeti svojim ušesom:

»Kar vstopi, prijatelj, tu si doma.«

»Oh, gospod, ali je to mogoče? Pijanec sem, divji lovec, tihotapec, postopač...«

»Vem, vem.«

»... glumač, slab plačnik, capin.«

»Dosti, dosti.«

»Vse, kar je rekel jezni in bradati mož, je žal resnica.«

Ali me nisi v božični noči nadomeščal pri mojih prijateljskih Ančki in Lipetu? Ne bom te zatajil.«

Sveti Peter je razumel, na kaj namiguje, in je takoj ustavil sovražnosti.

»Gospod, gospod, nisem pošten človek.«

»Nu, prav, povrni se na zemljo in skušaj, da postaneš pošten.«

... Ko se je Tomaž v zapuščeni kapeli zbudil, je bil že velik dan. Mel si je oči in se vpraševal, ali je živ ali mrtev, na zemlji ali v rajnu. In ko se je slednjič prebujal, da je še zemljan, se je smejal sam vase, se je smejal na glas in bil samo na pol zadovoljen.

»Pošten človek, pošten človek! Zares, to se lahko reče. Na, zdaj veš, kaj se pravi ljubega Boga nadomeščati, moj stari Tomaž! Ampak da bi jaz postal pošten človek, v to bi se moral prav gotovo zgoditi čudež.«

Čudež, tudi on ga hoče, kakor župnik, kakor otroka. Vsak hoče svojega v življenju. In ta nesrečni učitelj trdi, da jih ni več!

IV.

Križarska vojska otrok.

Ko sta se Lipe in Ančka vrnila v šolo, se jima je najbolj mudi pripovedovati sošolcem, kako je Jezusček s svojimi rokami naredil njune igrače v očetovi delavnici.

»Modro punčko in konja. Gosko in tegale koštruna.«

In ker razred ni maral takoj verjeti, sta zmago-slavno dostavila:

»Ker je bil svoj čas tesar pri svetem Jožefu.«

In zdaj jima je ves ra red verjel.

Prigodbica je prišla tudi učitelju, gospodu Mussillonu, na ušesa, ki ga je ta velika lahkovernost spravila v nevoljo. Skomignil je z rameni, hrupno odprl okno in mislil pljuniti ven v dokaz svojega zaničevanja toda še o pravem času se je spomnil dostojanstva svojega stanu in za rlo okno, ker je zunaj brilo.

»Vraže, vraže,« je izjavil dostojanstveno. »Zdaj ni več čudežev in nikoli jih ni bilo.«

Ančka je začela jokati in Lipe je stiskal pest v žepu. Ta dan je bila zgodovina na vrsti: v znak protesta ga ne bodo poslušali niti za hip. In gospod učitelj prične. Pri trinajstem stoletju je in da bi pri učencih vzbudil zanimanje, se drži dobrih mojstrov. Gospod učitelj je vesten: Govori pred malimi avrileuškimi kmeci, kakor bi govoril pred samim gospodom nadzornikom.

»Pričetek trinajstega stoletja,« je naznanil s hrupom in mahal z učeno, s slikami opremljeno knjigo gospoda Luchaire (Lüsér), je posebno znamenit po svojih čudežih in čarovnijah.«

Čarovnije! Ves razred ga posluša z odprtimi usti. Ves razred pozna nekaj čarovnikov in čarovnic. Saj je Maurieune njih obljubljena dežela. Imajo svoje čarovnike v Aussoisu in v Villardouinu, v Framansu in v Lansewillardu, če ne šteje tistih, ki jih taie

in ki so najnevarnejši, in če ne štejemo Kancijanile, ki je napravila prav toliko hrupa kot Marija iz Vilarija, ki so jo svoj čas — kdo tega ne ve? — v pokoro za njena zločinstva peljali v nedeljo v sami srajci, bosonogo, s preprostim platnenim pokrivalom pred veliko cerkveno vrata svetega Leodegarja v Chambéry. V rokah je držala gorečo baklo, ki je tehtala dva funta, in kleče je morala priznati, da je v nemunosti, nepremišljeno, z zvijačo in goljufijo občevala z vragom.

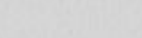
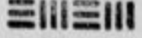
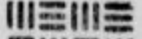
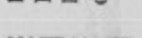
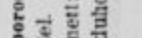
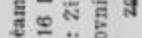
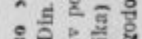
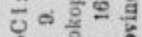
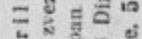
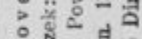
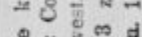
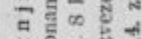
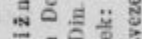
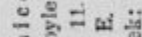
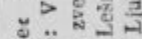
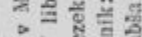
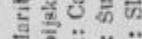
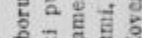
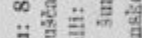
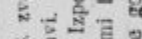
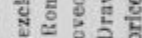
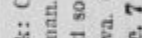
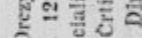
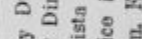
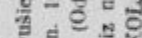
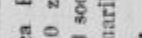
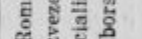
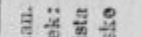
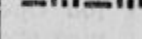
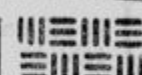
Čarovnije! Ančka in Lipe sta ponosno dvignila glavi: stric Tomaž je čarovnik in ne bosta ga zatajila. In zgodovinski pouk se je nadaljeval.

»Ludovik, sin Filipa Avgusta, francoskega kralja, je zbolel, ko je bil njegov oče v križarski vojni, in procesija z relikvijami ga je ozdravila. Glavo svete Genovefe, o kateri so mislili, da se je izgubila, so našli v njeni skrinjici. Neka kravarica iz Cudota v okolici mesta Jens se je postila deset let in med cerkvenimi svečanostmi se je zamaknila. Evstahij, opat v Saint-Germain-de-Flair, ki je pridigal na Angleskem četrti križarsko vojsko, je pričaral iz tal studence, ki ozdravi vse bolezni. Fulk iz Neuillya (Nöija), ki je bil vklečen, se je sam oprostil: očitne grešnice je spreobrnil v vzgledne družinske matere in mestne skopuhe v zapravljevalce, ki so razdelili vse svoje premoženje revežem. »Ti čudeži,« je dostavil letopisec, »niso izmed najmanj čudovitih.«

Čudeži! Gospod učitelj je izustil besedo. Rad bi jo vzel nazaj. Obdoljuje in zvrta krivdo na nerodnega letopisca. Toda na razred je padel čudež kakor cvetle sadnega drevja, kadar pihla veter iz Vanoise, kakor deževne kaplje na zeleno žito, ki hiti poginjati. In pada kar naprej. Gospod Mussillon čita nato zgodovino križarske vojske otrok, ne zasmehljivo, ampak pomilovaje:

Lipe je pri teh besedah od zadovoljnosti širil nosnice in vščipnil Ančko, ki ni poslušala dosti pazljivo.

Kako da ne bi bila verjela! Samo razred gospoda Mussillonu pogledaj!

Edino največje in najmodernejše podjetje
specielno te vrste v Sloveniji

Velepražarna kave

Meznarič Rado, Maribor, Glavni trg štev. 21

Telefon interurban 476

Brzo'avi: Meznarič Maribor

Trgovci zahtevajte ponudbe

Lahko

hojo ima in polno torbo denarja s prihrani vsak, kdor kupuje čevlje v veletrgovini **R. STERMECKI, Celje št. 18** lastni izdel. in cene silno znižane: moški ali žensk. iz kravine 150, iz teletine 155, iz boksa 185, nizki, iz boksa 175, iz ševr. 205, iz laka 270, otroški iz kožine 20, iz teletine 41, iz boksa 60 Din. Vzorec od razne manufakture se pošljejo v pogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami pa zastoji. Kdor pride z vlakom, dobi pri nakupu primerno povrnitev vožnje. Trgovci engro cene.

Modni salon
Ivanka Stegnar

Ljubljana, Rimska cesta 10
priporoča
najnovejše svilene klobuke
in slamnike.

Vsa popravila točno
po najnižjih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi!

Sejmarje
za čevlje

proti proviziji iščemo. Morali bi nuditi jamstvo.

Ponudbe pod: „P-183“ na Interreklam d. d.,
Zagreb, I-78, Strossmayerova ulica 6.

Alabaster sadra
„GIPS“

a gnojenje, prvovrstna kvaliteta, fine meljave, kakor tudi pečeni za kiparska, električna, zidarska in druga dela. smo počeli razpošiljati iz novo moderno zgrajene tvornice. Kvaliteta je kot dobra poznana že preko 70 let. Vsebuje cirka 80% alabastra, suši jako hitro, ter ima veliko jakost in lepo svetlobo kot suh. Vsi reflektanti naj blagovolijo zahtevati vzorce, ter naj po možnosti sporočijo svojo letno porabo. Ker je to domača tvrdka in bomo skušali cenjene odjemalce v vsakem oziru zadovoljiti osobito kvalitativno, pričakujemo obilo naročil.

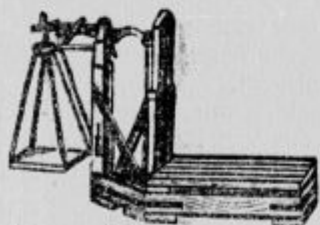
„ALABASTER“, tvornica sadre „gipsa“
Samobor pri Zagrebu

Važno za trgovino,
industrijo in obrt!

Naznanilo
o otvoritvi

špecialne delavnice in popraviljalnice
tehtnic na Velikem Stradonu štev. 11
(ob Opekarski cesti) Ljubljana. Delav-
nico otvarja g. Karol Ussar, ki je v tej
stroki nedvomno špecialist. Vsled nje-
gove dolgoletne izkušnje v stroki deci-
malnih, precizijskih in mostnih tehtnic
in uteži, bodo vsa dela, izšla iz te de-
lavnice brezhibna in zanesljiva.

Hitra postrežba!

Solidne cene!

Za naročila se priporoča
Karol Ussar,
izdelovatelj tehtnic.

Podpisana tvrdka naznanja cenjenim odjemalcem, da je začela
z razpečevanjem svojega po monakovskem načinu varjenega

BOCK-PIVA

predvojne kakovosti in najljubše vabi na obilna naročila.

Tomaž Götz, pivovarna, Maribor

Za piruhe

dobite najraznovrstnejša, prvovrstna, izbrana

vina

po nizkih cenah v staroznani vinarni

„pri Dalmatincu“

Ljubljana

Tavčarjeva (Šodna) ulica 4

Za piruhe

si oskrbite

šunko, očiščeno perutnino.

čajno maslo, vse vrste delicatess, kakor tudi
prvovrstno moko, špicerijske in kolonijalne
blago po konkurenčnih cenah pri tvrdki

J. MUC, Koloniale

Vodnikov trg 2

Podružnica:

Tavčarjeva (Šodna) ulica 4

Pozor pred manjvrednim tujezemskim blagom!

Zahtevajte pri nakupu edinole domači prvovrstni, garantirano $\frac{10}{18}$ odstotkov
loslorne kisline vsebujoči in v vodi raztopljivi

Superfosfat znamke „Danica“

Najboljša kakovost in brezkonkurenčne cene! Pazite na znamko „Danica“, ka-
tero nosi vsaka originalna vreča!

Naročila sprejema:

„DANICA“ d. d. za kem. proizvode, Zagreb. Zastop: Ljubljana, Poljanski nasip 48.

Čuvajte se tujih manjvrednih izdelkov!

ZLATOROG
terpentinovo
milo

ta neprekošljiva sestava mila in ter-
pentina vsebuje pristno zlato!

V vsaki tisočeri komad je
vtisnjen pristen zlatnik, ki
čaka srečnega kupca. Ku-
pite takoj komad tega
idealnega mila, mogoče
najdete tudi Vi zlatnik!

Priporoča se novo in moderno
urejeno specijalno podjetje

za fino in elegantno
pohištvo

tovarna pohištva

A. Amann — Tržič

Tehnik-inženir kot poslovodja

zanesljiv, energičen, z večletno prakso se sprejme
za večje podjetje drobnih železnih izdelkov v Slo-
veniji; podjetje zaposluje redno do 200 delavcev.
Pogoji: Popolnoma samostojno vodstvo tovarne in
drugih delavnic, izvežbanost v pisarni, kakor tudi
v dobri sistematični razdelitvi dela, kalkulacijah
itd. ter primeren nastop v svrhu ohranitve reda in
discipline. — Prednost imajo domačini, ki so bili
zaposleni v sličnih podjetjih in so zmožni založiti
primerno kavicjo. — Nastop takoj, ozir. čimprej.
Ponudbe s prepisi izpričeval o dosežanjem službo-
vanju, navedbo referenc, zahtevo
plače in drugi pogoji na

Zebliarsko in železoobrtno zadrugo
v Kropi in Kamni gorici, Kropa

Svilene

klobuke in slamnike

v veliki izbiri, solidno blago, nizke cene,
priporoča modni salon

STUCHLY-MASKE

LJUBLJANA, Židovska ulica 3

Razpis.

Krajni šolski svet v Celju za okolico
razpisuje

stavbena dela za zgradbo
novega šolskega poslopja

okol. deške osnovne šole v Celju in sicer:

1. Zidarska in težaška dela.
2. Tesarska dela.
3. Mizarska dela.
4. Kleparska dela.
5. Dobava železnine.
6. Osrednja kurjava.
7. Kanalizacija.

Stavbeni operat (načrti, proračunski
sestavek in stavbeni pogoji) je razložen
interesantom na vpogled v pisarni Okoli-
ške deške osnovne šole v Celju, Razlagova
ulica št. 5 vsak delavnik od 8. do 12. ure
dopoldan. Proračunski sestavki in for-
mulari ponudbe se dobijo proti plačilu
nabavnih stroškov.

Pismene ponudbe, opremljene s kol-
kom 100.— Din se imajo izročiti, ločeno
za vsako razpisano skupino, v zapečate-
nem zavitku z zunanjo označbo »Ponudba
za..... dela pri zgradbi okoliške de-
ške osnovne šole v Celju ponudnika I. I.«
do ponedeljka dne 12. aprila 1926 do 12.
ure opoldne v pisarni upravitelja okoliške
deške osnovne šole v Celju, Razlagova
ulica št. 5. Kolekovati je tudi vse priloge.
Vsaki ponudbi je priložiti 5% kavicjo v
gotovini ali pupilarnih vrednostnih listi-
nah. Ponudnikom, kojih ponudbe ne bodo
sprejete, se vrne kavicja tekom 14 dni.
Pozneje dospelih in nepopolnih ponudb
se ne bo vpoštevalo. V ponudbi morajo
staviti ponudniki cene tako, da bodo stal-
ne, t. j. obvezne, naj si bi se cene bodisi
gradivu, bodisi delovni moči zvišale.

Vpoštevale se bodo samo ponudbe
opravičenih podjetij in obrtnikov. Ponud-
niki morajo podpisati izjavo, da poznajo
vse dražbene in stavbene pogoje in da
pristajajo, se točno po njih ravnan.

Krajni šolski svet si izrecno pridrži
pravico oddati dela po lastnem preudarku
brez ozira na višino stavljenih ponudb.

Krajni šolski svet v Celju za okolico,
dne 22. marca 1926.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzo'av. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon štev. 57, 470 in 979

Račun poštno ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled
Kapital in rezerve skupno nad Din 15,000.000.—, vloge nad Din 200,000.000.—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne
knjižice. — Direktne zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.